

POLICEJNÍ AKADEMIE ČESKÉ REPUBLIKY V PRAZE

Fakulta bezpečnostně právní

Katedra kriminalistiky

Nové postupy a prostředky výslechu

Diplomová práce

New Procedures and Means of Interrogation

Master Thesis

Vedoucí práce

plk. v. v. PhDr. Jan Čáp Ph.D.

Autor práce

Bc. Kateřina Procházková

PRAHA

2024

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že předložená práce je mým původním autorským dílem, které jsem vypracovala samostatně. Veškerou literaturu a další zdroje, z nichž jsem čerpala, v práci řádně cituji a jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

V Praze, dne 5. března 2024

.....

Bc. Kateřina Procházková

Poděkování

Ráda bych tímto poděkovala vedoucímu mé diplomové práce plk. v. v. PhDr. Janu Čápovi Ph.D. za veškerou pomoc a cenné rady při jejím zpracování. Velké díky patří také dvěma příslušníkům Policie České republiky, kteří si nepřáli být jmenováni, za jejich čas a ochotu při provádění řízených rozhovorů.

Anotace

Diplomová práce je zaměřena na kriminalisticko-taktickou metodu výslechu, konkrétně na inovace a technologické posuny v této oblasti. Práce obsahuje základní shrnutí metody výslechu s ohledem na limity vymezené českým právním řádem. Součástí jsou také návrhy možností, jak výslech zefektivnit a nastínění metod provádění výslechu v zahraničí. V následujících částech práce je pozornost věnována již konkrétním novým postupům a prostředkům výslechu. Je rozebráno provádění a princip fungování výslechu skrze videokonferenční zařízení a dále je zmapována oblast nově zaváděných kontaktních míst Policie, tzv. POL POINTů. V neposlední řadě je popsána speciální výslechová místnost s rozlišením jejích dvou variant. Teoretická část práce je rozvinuta o část praktickou, která se věnuje detailnějšímu průzkumu oblasti POL POINTů.

Klíčová slova

Výslech, POL POINT, speciální výslechová místnost, videokonferenční zařízení, inovace

Annotation

The master thesis focuses on the criminalistic-tactical method of interrogation, especially on innovations and technological changes in this field. The thesis contains a basic summary of the interrogation method with regards to the limits defined by the Czech legal system. Furthermore, it also includes suggestions on how to make the interrogation more effective and an outline of the methods of conducting interrogations abroad. The attention is also paid to specific new procedures and the means of interrogation. Subsequently, the implementation and principle of interrogation via videoconferencing equipment are discussed and the area of the newly introduced police contact points, the so-called POL POINTs, are analysed. Last but not least, the special interrogation room is described and its two variants are explained. The theoretical part of the thesis is further developed by the practical part, which is devoted to more detailed research of the area of POL POINTs.

Keywords

Interrogation, POL POINT, special interrogation room, videoconferencing equipment, innovations

Obsah

Úvod.....	8
1. Legislativa.....	10
1.1 Ústavní limity	10
1.1.1 Základní zásady pro využívání kriminalisticko-taktických metod	10
1.2 Právní úprava výslechu	11
2. Výslech.....	14
2.1 Obecné vymezení	14
2.2 Nové možnosti zefektivňování výslechu	17
2.2.1 Kognitivní výslech.....	17
2.2.2 Reid metoda	19
2.2.3 Polygraf	20
2.2.4 Prověрка pravdivosti výpovědi užitím zvláštních metod.....	21
2.3 Zahraniční metody.....	23
2.3.1 Reid metoda	23
2.3.2 PEACE metoda	23
2.3.3 Mr. Big metoda	23
3. Nové prostředky výslechu a jeho dokumentace	25
3.1 Videokonferenční zařízení.....	25
3.1.1 Právní úprava videokonferenčního zařízení dle Trestního řádu	25
3.1.2 Právní úprava videokonferenčního zařízení dle zákona o justiční spolupráci	26
3.1.3 Základní informace o videokonferenčním zařízení	27
3.1.4 Technické standardy videokonferenčního zařízení pro trestní řízení a doporučení pro uspořádání výslechové místnosti.....	27
3.1.5 Využití videokonferenčního zařízení k výslechu	28
3.2 POL POINT	29

3.2.1	Seznam dostupných POL POINT zařízení	31
3.2.2	Ocenění	33
3.3	Speciální výslechová místnost	33
3.3.1	Význam SVM	34
3.3.2	Uspořádání speciálních výslechových místností	35
3.3.2.1	Počet provedených úkonů ve speciální výslechové místnosti pro zvlášť zranitelné osoby	36
3.3.3	Odlišnosti v realizaci výsledku pachatele ve speciální výslechové místnosti	37
4.	Praktická část	38
4.1	Řízený rozhovor	38
4.1.1	Shrnutí rozhovorů	59
4.2	Fotografická dokumentace	62
4.2.1	Fotografická dokumentace vybraných POL POINTů	62
4.2.2	Fotografická dokumentace videokonferenční místnosti Policie ČR	67
	Závěr	68
	Seznam zkratk	70
	Seznam tabulek	70
	Seznam zdrojů	71
	Přílohy	76

Úvod

Tématem diplomové práce je kriminalisticko-taktická metoda výslechu, se zaměřením na jeho nové postupy a prostředky. Jak již bylo zmíněno v rámci autorčiny bakalářské práce na téma „Výslech dětí a dalších zranitelných osob“, se jedná o metodu, jejíž kořeny sahají až do dávné historie. Hlavním cílem práce a zároveň motivem ke zvolení tohoto tématu je analýza aktuálních možností a posunů v oblasti provádění výslechu, jakožto mnohdy klíčové součásti trestního řízení. Dalším stanoveným cílem je zjistit, zda jsou tyto technické prostředky přínosem pro kriminalistickou praxi či nikoli a zda je možné skrze tyto prostředky plně nahradit osobní kontakt policisty s oznamovatelem či vyslýchaným.

Při vypracovávání diplomové práce je využíváno metody popisné, monografické, historické, taktéž srovnávání, syntézy, analýzy a analytického myšlení. Pro praktickou část byla zvolena kvalitativní technika řízeného rozhovoru a terénního šetření, doplněného o fotografickou dokumentaci předmětných objektů. Téma je zpracováno dle vhodných odborných textů (z odvětví kriminalistické vědy a práva), důvěryhodných webových zdrojů a českých i mezinárodních právních předpisů.

Diplomová práce je rozdělena do čtyř kapitol. Skládá se z části teoretické, která je zastoupena prvními třemi kapitolami, a z části praktické, kterou tvoří poslední kapitola.

První kapitola diplomové práce se zabývá výslechem z pohledu jeho právní úpravy platné na území České republiky. Nejdříve jsou popsány základní ústavní limity při uplatňování kriminalisticko-taktických metod, obligatorně platné pro všechny metody, nejen pro výslech. V této souvislosti byly taktéž vysvětleny základní zásady pro využívání těchto metod, a to konkrétně zásada zákonnosti, vědecké a praktické odůvodněnosti a zásada etiky. Nejdůležitějšími právními předpisy v této oblasti jsou: Trestní řád, zákon o Policii České republiky, a taktéž zákony a jiné právní předpisy týkající se mezinárodní spolupráce v oblasti provádění výslechů.

Druhá kapitola se věnuje obecnému shrnutí metody výslechu. Následně jsou představeny návrhy na nové možnosti zefektivňování výslechu. Jedná se o

metodu kognitivního výslechu, Reid metodu, polygraf či možnost prověření pravdivosti výpovědi užitím zvláštních metod, a to hypnózy, narkoanalýzy či analyzátoru psychického stresu. Součástí této kapitoly je i prezentování vybraných metod užívaných v zahraničí, a to Reid metoda, PEACE metoda a tzv. Mr. Big metoda.

Náplní třetí kapitoly jsou již tři konkrétní nové prostředky výslechu. Prvním jsou videokonferenční zařízení, jejichž právní úprava je vymezena dle Trestního řádu a dle zákona o justiční spolupráci. Dále jsou popsány základní informace o videokonferenčních zařízeních společně s jejich technickými standardy. Zmíněno je taktéž vhodné uspořádání místnosti, do které je videokonferenční jednotka umístěna a postup před i po rozhodnutí o využití této možnosti. Druhým rozebraným prostředkem, a zároveň nejmladší ze tří zmíněných možností, je tzv. zařízení POL POINT. Pilotní projekt těchto zařízení byl spuštěn až v roce 2020 a v rámci této práce bylo charakterizováno jeho zavádění, fungování, jeho odlišné možnosti využití apod. Tato podkapitola je doplněna o aktuální seznam dostupných POL POINTů na území České republiky. Jako třetí je poskytnut náhled do problematiky speciálních výslechových místností. Byl vysvětlen jejich význam, nastíněny rozdíly mezi jejími dvěma variantami, rozdíly od výslechů prováděných v běžných policejních kancelářích a připojena je i statistika využívání speciálních výslechových místností určených pro oběti trestných činů.

Čtvrtá a zároveň poslední kapitola je praktická, a je rozdělena do dvou částí. Ústředním tématem obou částí jsou zařízení POL POINT. V rámci první části byly provedeny dva řízené rozhovory s příslušníky Policie České republiky, kteří oba působí na Oddělení příjmu trestních oznámení. Toto oddělení s POL POINTy pracuje, ovládá je a dá se říci, že POL POINTy pod toto oddělení „spadají“. V rámci rozhovorů respondenti odpovídali na celkem 16 otázek, které se zaměřovaly na odlišení jednotlivých druhů POL POINTů, zjišťování jejich základního fungování, výhod, nevýhod, jejich postupného zefektivňování a taktéž na zjišťování jejich názorů, jakožto osob, které s nimi dennodenně přijdou do styku. Součástí praktické části je i fotografická dokumentace vybraných POL POINTů, které byly autorkou osobně navštíveny a zdokumentovány.

1. Legislativa

1.1 Ústavní limity

Orgány činné v trestním řízení (dále jen „OČTŘ“) jsou v rámci výkonu svých činností a svěřených pravomocí povinni respektovat ústavní limity. Tyto limity jsou dány ústavními zákony – zejména Ústavou České republiky (dále jen „Ústava“)¹, Listinou základních práv a svobod (dále jen „LZPS“)², a dalšími ústavními zákony platnými na území České republiky. Z výše uvedeného tedy vyplývá, že policisté, potažmo jiní příslušníci bezpečnostních sborů, musí tyto limity respektovat i při využívání metod kriminalistické praxe, tudíž i při výslechu, který je hlavním tématem této diplomové práce. Porušení některého práva či základního principu stanoveného zákonem vylučuje použitelnost takto získaného důkazu v daném řízení.

Konkrétně lze odkázat např. na článek 2 odstavce 3 a 4 Ústavy, které se týkají legitimního výkonu státní moci – komu státní moc slouží, jak ji lze uplatňovat, práva a povinnosti občanů ve vztahu k ní. V souvislosti s LZPS lze zmínit článek 7 hovořící o povinnosti respektovat nedotknutelnost jedince včetně jeho soukromí, a jeho práva na slušné zacházení, nebo článek 10 o právu na ochranu osobnosti.³

1.1.1 Základní zásady pro využívání kriminalisticko-taktických metod

V okamžiku, kdy je třeba využít některou z kriminalisticko-taktických metod, musí být dodrženy základní zásady. Dle docenta Zdeňka Konráda se mezi tyto zásady řadí: zásada zákonnosti, vědecké a praktické odůvodněnosti a zásada etičnosti metody. Kromě těchto obecných principů, existují dále specifické zásady, vztahující se ke konkrétním metodám kriminalistické praxe.

Zákonnost metod je spojena nejen s respektováním ústavních limitů (viz. výše), a limitů daných jinými právními předpisy platnými na území ČR, ale i s dodržováním zásad trestního řízení – např. striktní zákaz návodných otázek během výslechu. Metody musí splňovat i požadavek vědecké odůvodněnosti, a

¹ Ústavní zákon č. 1/1993 Sb., *Ústava České republiky*, v posledním znění

² Ústavní zákon č. 2/1993 Sb., *Listina základních práv a svobod*, ve znění ústavního zákona č. 162/1998 Sb.

³ ČÁP, Jan. *Prohlídky – kriminalisticko-taktický pohled*. Praha: Policejní akademie ČR v Praze, 2022, ISBN 978-80-7251-545-5., s. 27-28

s ní spojené objektivnosti, ověřitelnosti metody, její osvědčení praxí a schopností predikce jejích výsledků. Praktická odůvodněnost poté souvisí s vyhodnocením vhodnosti metody na základě několika kritérií. Poslední zásadou je poté respektování základních principů etiky během realizace výsledku (např. zachovávat důstojnost vyslýchaného).⁴

1.2 Právní úprava výsledku

Právní úprava výsledku a jeho provádění je upravena poměrně povrchově, přičemž ponechává prostor pro praktická doporučení ze strany kriminalistiky (zejména z hlediska jeho taktického provedení).

V širším pojetí lze do právní úpravy výsledku zařadit Evropskou úmluvu o ochraně lidských práv⁵, kterou je ČR vázána, nebo LZPS. Tyto právní dokumenty mimo jiné zaručují také právo na spravedlivé projednání konkrétní záležitosti soudem, nebo například právo neposkytnout výpověď v zákonem stanovených případech.

Výslech a úkony s ním spojené jsou upraveny především v Trestním řádu (dále jen „TrŘ“)⁶. V souvislosti s dokumentací výsledku poskytuje TrŘ ustanovení týkající se vytváření protokolu. V Hlavě V. věnující se dokazování v trestním řízení nalezneme právní úpravu předvolání a předvedení obviněného k výsledku či výslech obviněného. Dále navazují ustanovení týkající se svědka – předvolání a předvedení svědka k výsledku, případy, kdy výslech nesmí být proveden, případy, kdy je svědek oprávněn odmítnout podat výpověď, výslech svědka, a právo na uplatnění nároku na úhradu svědečného. V rámci této Hlavy je taktéž upraven výslech znalce a jsou vymezeny podmínky provedení zvláštního typu výsledku, kterým je výslech skrze videokonferenční zařízení. V Hlavě IX. lze poté nalézt ustanovení týkající se institutu podání vysvětlení, a v Hlavě XIII. ustanovení dopadající na výslech obžalovaného.

⁴ KONRÁD, Zdeněk, Viktor. PORADA, Jiří STRAUS a Jaroslav SUCHÁNEK. *Kriminalistika: Kriminalistická taktika a metodiky vyšetřování*. 2. rozš. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2021, ISBN 978-80-7380-859-4., s. 15-16

⁵ Sdělení federálního ministerstva zahraničních věcí č. 209/1992 Sb., o sjednání Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod a Protokolů na tuto Úmluvu navazujících v posledním znění

⁶ Zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), v posledním znění

Dalším důležitým právním předpisem v této souvislosti je zákon o Policii České republiky⁷. Tento zákon upravuje institut podání vysvětlení. Definuje situace, kdy je policie oprávněna vyzvat osobu k podání vysvětlení a stanovuje formu dokumentace, která je v tomto případě vyžadována. Upravuje taktéž činnosti související s výsledkem, jako je např. oprávnění vyslýchajícího vyzvat vyslýchaného k prokázání své totožnosti.

V případě, že je třeba provést výslech osoby vyskytující se na území jiného státu, nebo vykonat odlišný procesní úkon v občanskoprávní věci, může dojít k součinnosti s tímto státem. Pro označení této formy mezinárodní spolupráce se užívá termín „právní pomoc ve styku s cizinou“.⁸ Právní úpravu lze v rámci českého vnitrostátního práva nalézt zejména v části páté zákona č. 91/2012 Sb., o mezinárodním právu soukromém⁹. S právní úpravou mezinárodní právní pomoci je možné se setkat i v rámci normotvorby Evropské unie či v mezinárodních smlouvách. Konkrétně lze mezi významné prameny zařadit nařízení Rady o spolupráci soudů členských států při dokazování v občanských a obchodních věcech¹⁰ nebo na poli mezinárodních smluv Úmluvu o provádění důkazů v cizině ve věcech občanských a obchodních.¹¹

Mezi legislativní akty spojené s justiční spoluprací s cizím státem v trestní věci lze zařadit zákon č. 104/2013 Sb., o mezinárodní justiční spolupráci ve věcech trestních¹², v závazných pokynech policejního prezidenta, dále v právních dokumentech Rady Evropy – příkladem je Evropská úmluva o vzájemné pomoci ve věcech trestních ze dne 20.4. 1959¹³, nebo v rámci legislativy Evropské unie Úmluva o vzájemné pomoci v trestních věcech mezi členskými státy Evropské

⁷ Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky v posledním znění

⁸ KUČERA, Zdeněk, Magdalena PFEIFFER, Monika PAUKNEROVÁ a Petr VYBÍRAL. *Mezinárodní právo soukromé*. 9. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2022. ISBN 9788073808891., s. 387

⁹ Zákon č. 91/2012 Sb., o mezinárodním právu soukromém v posledním znění

¹⁰ Nařízení Evropského parlamentu a Rady 2020/1783 ze dne 25. 11. 2020 o spolupráci soudů členských států při dokazování v občanských a obchodních věcech (dokazování) (přepřacované znění)

¹¹ Vyhláška ministra zahraničních věcí č. 129/1976 Sb., o Úmluvě o provádění důkazů v cizině ve věcech občanských a obchodních

¹² Zákon č. 104/2013 Sb., o mezinárodní justiční spolupráci ve věcech trestních v posledním znění

¹³ Sdělení č. 550/1992 Sb., sdělení federálního ministerstva zahraničních věcí o sjednání Evropské úmluvy o vzájemné pomoci ve věcech trestních

unie¹⁴. Právní ustanovení vztahující se k výslechu (včetně možností využití videokonferenčního zařízení) lze dále taktéž najít i ve směrnici Evropské unie.

Co se týče právní úpravy ve vztahu k výslechu specifických skupin osob (zvláště zranitelných osob), tak v těchto případech se kromě výše zmíněných právních předpisů uplatňují i ustanovení zvláštních právních předpisů. Jejich přehled a podrobnější rozebrání této problematiky je součástí autorčiny bakalářské práce na téma Výslech dětí a dalších zranitelných osob.¹⁵

¹⁴ Sdělení č. 55/2006 Sb. m. s., sdělení ministerstva zahraničních věcí o přístupu České republiky k Úmluvě o vzájemné pomoci v trestních věcech mezi členskými státy Evropské unie, vypracované Radou na základě článku 34 Smlouvy o Evropské unii

¹⁵ PROCHÁZKOVÁ, Kateřina. *Výslech dětí a dalších zranitelných osob*. Praha, 2022. Bakalářská práce. Policejní akademie České republiky v Praze. Vedoucí práce Plk. v. v. PhDr. Jan Čáp Ph.D.

2. Výslech

2.1 Obecné vymezení

Pojem a základní charakteristika výslechu byla již podrobně popsána v autorčině bakalářské práci. Na několika následujících stránkách budou základní informace o výslechu shrnuty a rozvinuty o nové poznatky.

Na začátek pojednání o výslechu je žádoucí uvést jednu z mnoha definic, se kterými se lze v dostupné odborné literatuře setkat. Výslech je „*kriminalistická metoda, kterou na základě zákonem stanovených podmínek získávají orgány činné v trestním řízení výpověď osoby o skutečnostech, které vnímala svými smysly a které jsou právně a kriminalisticky relevantní pro objektivní zjištění a objasnění věcí*“.¹⁶ Z definice lze odvodit i cíl výslechu – tj. získání výpovědi, která bude splňovat znaky kompletnosti a věrohodnosti, a kterou bude možno, potažmo informace z ní, využít v rámci dalšího řízení. Stěžejním úkolem vyslýchajícího je tedy „*cílevědomé motivování vyslýchané osoby k tomu, aby vypovídala pravdu a vypověděla vše, co v souvislosti s daným trestným činem pozorovala a vnímala*“.¹⁷

Výslechy lze kategorizovat do několika skupin, které se v české odborné literatuře víceméně shodují. S podobným dělením se lze setkat i ve slovenské literatuře, kde například profesor Jozef Meteňko dělí výslechy ze dvou hledisek, a to dle trestně procesního postavení vyslýchané osoby a dle kriminalisticko-taktických kritérií. Hledisko trestně procesního postavení vyslýchaného poté autor dále rozděluje dle:¹⁸

- Trestního řádu – výslech podezřelého, obviněného, svědka, znalce a obžalovaného
- Kriminalistické taktiky – výslech pachatele (podezřelého/ obviněného), znalce, svědka a poškozeného, přičemž poškozeného vyčleňuje ze

¹⁶ CHMELÍK, Jan a kolektiv. *Rukověť kriminalistiky*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2005, ISBN 80-86898-36-9., s. 160

¹⁷ Tamtéž

¹⁸ METEŇKO, Jozef. *Kriminalistická taktika*. Bratislava: Akadémia Policajného zboru v Bratislave, 2012. ISBN 978-80-8054-553-6., s. 149-150

skupiny svědků z důvodu potenciálně odlišné motivace při výslechu (pomsta, lačnost po penězích, ...).

Kriminalisticko-taktickými kritérii výslechu jsou dle autora tato kritéria: pohlaví vyslyšajícího, stáří vyslyšaného, dále jeho kriminální minulost, mentální úroveň, fyzický stav, míra poskytované ochrany vyslyšanému, charakter interakce a komunikace mezi účastníky výslechu (přímý/ nepřímý výslech) a posledním kritériem je vztah vyslyšaného k vlastní výpovědi.¹⁹

Každý výslech vyžaduje určitou formu přípravy. Prováděné kroky a aktivity v rámci přípravy lze shrnout do dvou fází – fáze obsahové a fáze organizační a materiální. V případě obsahové fáze dochází k provádění konkrétních analýz (tzv. analytická část) – analýzy důkazního a pomocného materiálu, analýzy zaměřené na osobu, se kterou má být výslech proveden, a analýzy zaměřené na osobu vyslyšajícího. Součástí obsahové etapy je kromě vytváření analýz také vyjasnění základních složek výslechu, tj. cíl, předmět výslechu, volba dne a hodiny, způsob předvolání dotyčného, vymezení taktických postupů, způsob utajení identity vyslyšaného apod. Na závěr dochází k vytvoření plánu výslechu.

Následující fáze, tzn. fáze organizační a materiální, spočívá zejména v určení osob, jejichž účast při výslechu je nutná, obstarání vybraných technických prostředků a ověření jejich funkčnosti či zvolení vhodného prostředí, kde se má výslech odehrát (př. rezervace speciální výslechové místnosti).²⁰

Provedení výslechu má tři stanovené etapy, jejichž pořadí je neměnné. Ačkoli pořadí je dané, nemusí výslech všemi těmito etapami projít. Obligatorními fázemi dle zákona jsou první dvě – úvodní fáze a fáze monologu ze strany vyslyšaného. Třetím, a tedy i posledním stadiem výslechu je stadium dialogu, který se provádí v případě, že vyslyšající potřebuje upřesnit, vyjasnit nebo doplnit informace z části monologické. Stručně řečeno, úvodní etapa slouží k navázání prvotního kontaktu, k seznámení vyslyšaného s jeho právy a povinnostmi,

¹⁹ METEŇKO, Jozef. *Kriminalistická taktika*. Bratislava: Akadémia Policajného zboru v Bratislave, 2012. ISBN 978-80-8054-553-6., s. 150

²⁰ KONRÁD, Zdeněk, Viktor. PORADA, Jiří STRAUS a Jaroslav SUCHÁNEK. *Kriminalistika: Kriminalistická taktika a metodiky vyšetřování*. 2. rozš. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2021, ISBN 978-80-7380-859-4., s. 60-61

ověření jeho totožnosti a vyjasněním, v jaké věci bude výslech proveden. Monolog je pro vyslýchaného možností, jak se k dané věci bez přerušování vyslýchajícího vyjádřit. Úkolem vyslýchajícího je v těchto chvílích trpělivě naslouchat, pozorovat chování a reakce osoby podávající výpověď, analyzovat jeho výpověď, usměrňovat ho při výrazném odklonění se od předmětné věci atd. V rámci etapy dialogu dochází k doptávání se vyslýchané osoby za účelem objasnění, doplnění získaných poznatků či případné eliminace nesrovnalostí ve výpovědi. Posledním krokem je podepsání protokolu o výslechu zúčastněnými osobami.²¹

Důležitou součástí výslechu je i vhodně zvolená taktika výslechu a na ní navazující taktické postupy. Mezi hlavní čtyři lze zařadit:

- Formování kontaktu mezi hlavními účastníky výslechu;
- Analyzování výpovědi vyslýchajícím během výslechu;
- Psychologická pomoc poskytovaná vyslýchanému;
- Psychologické působení na vyslýchanou osobu, která má tendenci záměrně vypovídat nepravdivě.

Někteří autoři, jako například kolektiv autorů docent Miroslav Protivínský a doktor Vladimír Prerad ve své knize²² zahrnují do taktických postupů kromě čtyř zmíněných ještě přípravu výslechu.

V rámci taktiky výslechu lze dle docenta Jana Chmelíka zmínit i několik obecných doporučení. Jedním z nich je mít předem ujasněné cíle výslechu – tzn. jaké informace se mají zjistit, prověřit, jaké rozpory odstranit atd. Dalším jsou pravidla týkající se osoby vyslýchajícího. Z jeho strany je nutné převzetí iniciativy výslechu a nenechat se „dotlačit“ do podřízené role. S touto skutečností souvisí taktéž povinnost určité psychologické zralosti vyslýchajícího. V souvislosti s kladením otázek dává autor taktéž důraz na stručnost a věcnost otázek.²³

²¹ NĚMEC, Miroslav. *Kriminalistická taktika pro policisty a studenty Policejní akademie České republiky*. Plzeň: Abook, 2017, ISBN 978-80-906974-0-9., s. 335-336

²² PROTIVINSKÝ, Miroslav a Vladimír PRERAD. *Taktika výslechu obviněného a svědka v přípravném řízení*. 1. vyd. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1978, s. 38

²³ CHMELÍK, Jan a kolektiv. *Rukověť kriminalistiky*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2005, ISBN 80-86898-36-9., s. 172

Každý výslech se musí písemně zadokumentovat do protokolu. Důvodem je nutnost poskytnout osobě, která se výslechu neúčastnila, obraz jeho průběhu a zároveň možnost seznámit se s vypovězenými informacemi či pokládanými otázkami a odpověďmi na ně. Povinné náležitosti protokolu lze nalézt v ustanoveních § 55 TrŘ. V rámci dokumentace prováděné formou protokolu dochází k zapisování informací do předem připravených formalizovaných formulářů, jejichž název a struktura se odvíjí od osoby vyslýchaného a jeho procesního postavení – tzn. úřední záznam o podání vysvětlení, protokol o výslechu svědka, znalce apod.²⁴ Zákon taktéž umožňuje vedle protokolu využít i tzv. zvláštních prostředků při protokolaci. Těmito prostředky jsou například těsnopisný zápis nebo možnost obrazového či audio záznamu. Poslední dvě zmíněné formy se musí připojit k protokolu vždy, jestliže je výslech prováděn skrze videokonferenční zařízení (§ 55a TrŘ). Skutečnost, že došlo k využití zvláštního prostředku dokumentace musí být zaznamenána v protokolu o výslechu.²⁵

2.2 Nové možnosti zefektivňování výslechu

V předchozí podkapitole byly shrnuty základní, běžně užívané metody, taktické postupy provádění výslechu aj. Ke způsobům, jak zefektivnit provádění výslechu se vyjádřila skupina odborníků z Akadémie Policajného zboru v Bratislave v čele s doktorkou Ivetou Bačíkovou v knize *Výsluch v kriminalistické teorii a v praxi*.²⁶ Kolektiv autorů shrnuje níže popsané čtyři možnosti zefektivnění výslechu.

2.2.1 Kognitivní výslech

Termín kognice pochází z latinské slova „*cognoscere*“ neboli poznávat, zkoumat. S pojmem kognice tedy nepochybně souvisí lidská paměť, vnímání, zpracování vjemu, asociace, znalosti, zkušenosti apod.²⁷ Od tohoto termínu je

²⁴ KONRÁD, Zdeněk, Miroslav NĚMEC a František NOVOTNÝ. *Vybrané otázky teorie a praxe výslechu*. 1. vyd. Praha: Policejní akademie ČR v Praze, 2008, ISBN 978-80-7251-294-2., s. 84, 88

²⁵ Tamtéž, s.91-92

²⁶ BAČÍKOVÁ, Iveta a kolektiv. *Výsluch v kriminalistickej teórii a v praxi*. Bratislava: Akadémia Policajného zboru v Bratislave, 2013. ISBN 978-80-8054-565-9., s. 104-123

²⁷ Rejstřík pojmů: Kognice. *NZIP: Národní zdravotnický informační portál* [online]. Praha [cit. 2023-08-18]. Dostupné z: <https://www.nzip.cz/rejstrikovy-pojem/300>

poté odvozena další běžně užívaná metoda kriminalistické praxe, a to rekognice neboli znovupoznávání dříve vnímaného.

Kognitivní výslech byl rozpracován za účelem zvýšení kvality výpovědí očitých svědků a zároveň co nejvíce snížit vliv sugesce. Nutným předpokladem pro úspěšnost tohoto typu výslechu je ochota vyslýchaného vypovídat. Výhodou této metody je jednoduchost provedení a nevyžaduje pro realizátora náročný trénink. Významnými průkopníky jsou američtí profesori R. Edward Geiselman a Ronald P. Fisher. Kognitivní výslech je dle nich vhodné rozdělit do čtyř částí – rekonstrukce události, výpověď o všem, připomínání si událostí v obráceném pořadí a změny perspektiv.

Rekonstrukce události spočívá ve vyzvání vyslýchaného k tomu, aby si vybavil předmětný děj a jeho průběh, a přitom se zkusil zaměřit na prožitky či detaily, které je schopen popsat – zvuky, chlad apod. Výpověď o všem se zaměřuje na přiměnění vyslýchaného k tomu, aby vypověděl co nejvíce podrobností, i dílčích „střípků“ o události, bez ohledu na to, zda mu subjektivně detail přijde podstatný či nikoli. Tento způsob může taktéž u vyslýchaného vyvolat asociaci a tím si vzpomenout na další důležité okolnosti dříve vnímaného děje. Připomínání si událostí v obráceném pořadí poté tkví v převyprávění události od určitého okamžiku zpětně, přičemž i tento způsob může napomoci k připomnění si dalších, dříve nevybavené vzpomínky. Poslední částí kognitivního výslechu je změna perspektivy. Ta spočívá v tom, že se vyslýchaný vcítí do role jiného účastníka události, a popíše děj z jeho pohledu.

Dle výzkumů provedených v oblasti kognitivního výslechu se ukázalo, že tímto typem výslechu lze dosáhnout až o 25-35 % více informací než při jeho běžném, výše popsaném způsobu provádění. Nicméně důležité je zmínit, že při provádění těchto výzkumů nebyla forma kognitivního výslechu užita pro prvotní výslech ve věci, ale až při opakování výslechu.²⁸

²⁸ BAČÍKOVÁ, Iveta a kolektiv. *Výslech v kriminalistické teorii a v praxi*. Bratislava: Akadémia Policajného zboru v Bratislave, 2013. ISBN 978-80-8054-565-9., s.104-107

GEISELMAN, Edward R., Ronald R. FISHER, David P. MACKINNON a Heidi L. HOLLAND. Enhancement of Eyewitness Memory with the Cognitive Interview. *The American Journal of Psychology* [online]. 1986, 99(3), s. 385-401 [cit. 2023-08-18]. Dostupné z: <https://www.jstor.org/stable/1422492>

2.2.2 Reid metoda

Vznik této metody se datuje zhruba do 50. let 20. století, a jejím zakladatelem je bývalý americký policista John. E. Reid. Ten společně s profesorem F. E. Inbaudem rozebral v díle *Criminal Interrogation and Confession* (vydané r. 1962) principy a konkrétní provádění této metody výslechu.

Tato metoda zahrnuje tři základní stádia. Prvním je tzv. faktická analýza, která se provádí před prvním kontaktem s vyslýchaným, a která zahrnuje také shromáždění poznatků o předmětném činu a vyslýchaném. Druhým je neutrální rozhovor, ve kterém dochází ke sběru informací o prověřované události. Součástí je i kladení tzv. „behaviour-provoking questions“, které mají osobu vyprovokovat k verbální či neverbální reakci – účelem těchto otázek je poznat, zda osoba vypovídá pravdivě. V případě, že po tomto stádiu vyslýchající dojde k závěru, že osoba naproti němu lže, dochází ke třetímu stádiu, jehož cílem je získat pravdivou výpověď, potažmo doznání.²⁹

Výslech John Reid člení do devíti kroků:

1. Přímá konfrontace – oznámení vyslýchanému skutečnost, že víme, že čin spáchal (nemusí se jednat o pravdivé tvrzení), přičemž se sleduje jeho reakce
2. Rozvinutí tématu – vyslýchající přesvědčuje vyslýchaného o pochopitelnosti spáchaného činu, a nabízí mu možnosti na co, nebo na koho může vinu svalit
3. V průběhu předchozích kroků dochází mnohdy k popírání viny, a proto úkolem vyslýchajícího ve třetím kroku je ho od toho odradit a navrátit se k rozvíjení tématu (krok 2)
4. Překonání namítaných důvodů (často ekonomických, náboženských, morálních), proč vyslýchaný čin spáchat nemohl – běžné chování u osoby, která je vinna
5. Udržení pozornosti vyslýchaného po předchozích fázích, které ji mohly utlumit – navazováním očního kontaktu, zmenšením vzdálenosti mezi aktéry apod.
6. Rozpoznání pasivity vyslýchaného – předpoklad, že u vyslýchaného v tomto kroku dochází ke zvažování přiznání viny (lze zaznamenat změny v jeho

²⁹ BECKER, Ronald F. *Criminal investigation*. 3rd ed. The United States of America: Sudbury, Mass.: Jones and Bartlett Publishers, 2009. ISBN 978-0-7637-5522-5., s. 190

neverbálních projevech – koukání do země, slzy apod.), doporučuje se projevit pochopení

7. Položení alternativní otázky, přičemž varianty odpovědí jsou vždy pro pachatele usvědčující (př. „Vybral jste si místo loupeže záměrně či bylo náhodné?“) - lze říci, že tento krok je založen na kapciózních otázkách (předpoklad – vinná osoba raději dozná méně závažnou variantu)
8. Doznání a popsání okolností spáchání činu vyslýchaným
9. Sepsání a podepsání protokolu.³⁰

2.2.3 Polygraf

Polygraf nebo také fyziodetekční zařízení, je prostředek, který má sloužit k odhalení skutečnosti, že vyslýchaný neříká vše či vypovídá nepravdivě (tzn. využívá se například k prověření dříve vypovězeného), nebo ke zbavení osoby podezření či k zajištění nových užitečných poznatků. Jeho princip je založen na sledování, měření a zapisování fyziologických hodnot organismu vyslýchaného a jejich kolísání v reakci na kladené otázky. V současné době je jediným pracovištěm, kde se výslech na detektoru lži provádí, Kriminalistický ústav Policie České republiky. K použití polygrafu je nutný souhlas ze strany vyslýchaného. Nejčastějším druhem kriminality, u které se polygraf využívá je kriminalita násilná (vraždy, loupeže, ...).

Polygraf tvoří dvě zařízení – digitální polygraf a hlasový analyzátor. První zmíněný slouží k měření vodivosti kůže, frekvenci dechu, tepu, a současně i tlaku krve (tlukot srdce). Analyzátor hlasu se zaměřuje na změny v hlasových projevech. Každé zařízení vygeneruje grafický záznam, který se musí po skončení vyhodnotit. Důležité je také zmínit, že výslech se musí provádět v úplném tichu, aby se vyslýchaný mohl soustředit. Otázky jsou mu kladeny příslušnou osobou z Kriminalistického ústavu, a musí se jednat o uzavřené otázky po kterých je

³⁰ BAČÍKOVÁ, Iveta a kolektiv. *Výslech v kriminalistické teorii a v praxi*. Bratislava: Akadémia Policajného zboru v Bratislave, 2013. ISBN 978-80-8054-565-9., s. 109-110

INBAU, Fred E., John E. REID, Joseph P. BUCKLEY a Brian C. JAYNE. *Criminal interrogation and confessions*, 5th ed. Burlington, MA: Jones & Bartlett Learning, 2013. ISBN 978-0-7637-9936-6., s. 188-190

možná odpověď pouze ano-ne.³¹ Úspěšnost vyšetření na polygrafu se pohybuje v hodnotách až přes 90 %. Důvodem proč tomu tak je může být skutečnost, že dochází k výběru osob, kterým je toto vyšetření umožněno.

Polygraf a právo – neustále se vedou diskuze, zda lze výsledek polygrafu považovat za relevantní důkaz. Názory a právní úpravy této problematiky se liší i napříč státy světa. Jsou státy, kde je možné výsledek předložit jako důkaz – např. Izrael, Polsko, ale i státy, kde je polygraf zakázán v jakékoli fázi řízení – př. Německo. V současné době v právním řádu ČR není užití polygrafu specifikováno. Dá se však konstatovat, že výsledky mají význam především z taktického hlediska (zejména v přípravném řízení), nicméně nemohou sloužit jako důkaz u soudu.³²

2.2.4 Prověрка pravdivosti výpovědi užitím zvláštních metod

Posledním okruhem nových možností, jak zefektivnit výslech, dle výše zmíněného autorského kolektivu, jsou tři zvláštní metody sloužící k prověření pravdivosti výpovědi.

Hypnóza

Hypnóza je metoda, skrze kterou je možné ovlivnit psychiku druhé osoby. Pro kriminalistiku má význam zejména v tom, že pomáhá osobě, především oběti či svědkovi, rozpomenout se na skutečnosti, na které by si bez hypnózy (v tomto případě tzv. vyšetřovací hypnózy) pravděpodobně nevzpomněla. Hypnóza umožňuje návrat do dříve vnímané události a její znovuprožití.

Před výslechem pod vlivem hypnózy musí být proveden standardní výslech. Pokud během něho nastane situace, kdy si vyslýchaný nemůže vzpomenout na informaci, ačkoli ví, že ji dříve věděl, nebo situace, kdy jedinec byl přítomen předmětné události, ale nezaměřil na ni pozornost či případ, kdy si jedinec vůbec nevzpomíná, že byl ději přítomen, nicméně důkazy potvrzují opak. V těchto případech poté může být účelné přistoupit k hypnóze.

³¹ SRNKOVÁ, Petra. Detektor lži - 30 let slouží české policii. *Policie České republiky* [online]. 2011 [cit. 2023-09-18]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/detektor-lzi-30-let-slouzi-ceske-policii.aspx>

³² ČÍRTKOVÁ, Ludmila. *Forenzní psychologie*. 3. uprav. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2013, ISBN 978-80-7380-461-9., s. 416-417

Ačkoli se hypnóza může jevit jako vhodný doplněk k výslechu, příliš často užívaná není, neboť má řadu nedostatků (př. otázka sugesce během hypnózy). Výsledky hypnózy nejsou u soudu použitelné jako řádný důkaz, mají opět pouze taktický význam pro vyšetřování – doplnění, ověření výpovědi, oživení paměti osoby k vytváření vyšetřovacích verzí apod.³³

Narkoanalýza

Narkoanalýza je proces, během kterého je osobě podána chemická látka, tzv. sérum pravdy, které má sloužit k utlumení jejího systému, snížení sebekontroly a uvolnění potlačovaných vzpomínek, za účelem získání pravdivé výpovědi. Jedná se o narkotika řadící se do třídy hypnotik či sedativ. Významnou nevýhodou této metody lze však vidět v rovině hodnověrnosti výpovědi.³⁴ Zatímco v české kriminalistické praxi (a praxi dalších vyspělých států Evropy a Ameriky) se narkoanalýzy nevyužívá vůbec, v Indii je běžně užívanou výslechovou metodou, zejména u případů, kde hrozí uložení trestu smrti či výjimečný trest.³⁵

Analyzátor psychického stresu

Jedná se o přístroj, který lze nalézt i pod názvem Psychological Stress Evaluator (PSE). Toto zařízení provádí rozbor změn v hlasovém projevu vyslýchaného během výslechu. Je přitom založeno na principu, že pokud se osoba dostane do stresu, pod tlak (např. je odhalena její vědomá lež a osoba ví, že je „zahnána do kouta“), projeví se tato skutečnost na jejím hlase. Dá se říci, že přístroj funguje na obdobném principu jako fyziodetekční zařízení, nicméně analyzátor psychického stresu se na rozdíl od fyziodetekce zaměřuje pouze na jednu složku – hlas.³⁶

³³ PORADA, Viktor, Jiří STRAUS a kol. *Kriminalistika: (výzkum, pokroky, perspektivy)*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2013. ISBN 978-80-7380-477-0., s. 327, 331-333

³⁴ BAČÍKOVÁ, Iveta a kolektiv. *Výslech v kriminalistické teorii a v praxi*. Bratislava: Akadémia Policajného zboru v Bratislave, 2013. ISBN 978-80-8054-565-9., s. 124

³⁵ MYNAŘÍKOVÁ, Lenka. *Psychologie lži*. Praha: Grada Publishing, 2015. Psyché (Grada). ISBN 978-80-247-5472-7., s. 87

³⁶ BAČÍKOVÁ, Iveta a kolektiv. *Výslech v kriminalistické teorii a v praxi*. Bratislava: Akadémia Policajného zboru v Bratislave, 2013. ISBN 978-80-8054-565-9., s. 124-125

2.3 Zahraniční metody

2.3.1 Reid metoda

Hlavní principy a provedení této metody byly již vysvětleny a popsány v podkapitole 2.2.2 Reid Metoda. Bylo zmíněno, že metoda má původ v USA, a USA je zároveň i v různých zdrojích nejvíce spojována s užíváním této metody v kriminalistické praxi dodnes (ne však ve všech státech USA). Dalšími zástupci států, kde je možné metodu realizovat, jsou např. Čína či Izrael. Nalezneme však i státy, kde je využívání nepravdivých informací k usvědčení pachatele, které je běžnou součástí Reid metody, zakázané. Toto platí např. pro Německo, Anglii, Francii, Španělsko, skandinávské země, Austrálii a Nový Zéland, Japonsko a některé další státy.³⁷

2.3.2 PEACE metoda

Tato metoda má původ ve Velké Británii, kde se zároveň do současné doby stále využívá. Název PEACE je složeninou pěti anglických slov, potažmo fází této metody. P – Preparation and planning (příprava a plánování), E – Engage and explain (seznámení, vysvětlení), A – Account (popis události), C – Closure (uzavření výsledku), E – Evaluation (vyhodnocení úkonu). Metoda PEACE je postavena na principu navázání vhodného kontaktu s vyslýchajícím, s absencí nátlaku či obviňujících výroků (zde lze spatřovat odlišnost v porovnání s Reid metodou). Vyslýchají vyvíjí snahu zpříjemnit výslech pro vyslýcháného (např. nabídnutím nápoje) a celkově snížit jeho stres a obavy z výsledku skrze vysvětlení účelu a průběhu následujících minut.³⁸

2.3.3 Mr. Big metoda

Poslední vybranou metodou je tzv. metoda „Mr. Big“. Tato metoda má původ v Kanadě, a jejím cílem je skrze cílenou lež získat doznání od podezřelého. Je založena na vytvoření fiktivní situace, která zahrnuje činnost policistů v utajení, kteří se vydávají za zločince a snaží se zlákat podezřelého ke vstupu do

³⁷ SNOOK, Brent, Todd BARRON, Laura FALLON, et al. Urgent issues and prospects in reforming interrogation practices in the United States and Canada. *Legal and Criminological Psychology* [online]. 2021, 26(1), 24 p. [cit. 2023-10-01]. ISSN 1355-3259. Dostupné z: [https://saulkassin.org/files/Snook%20et%20al.%20\(2020\)%20-%20Urgent%20Issues.pdf](https://saulkassin.org/files/Snook%20et%20al.%20(2020)%20-%20Urgent%20Issues.pdf)

³⁸ ČÍRTKOVÁ, Ludmila. *Forenzní psychologie*. 3. uprav. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2013, ISBN 978-80-7380-461-9., s. 321-322

předstírané zločinecké skupiny. Následně ho zapojí do nastražených trestných činů a za jeho podíl na činu mu zaplatí. Po několika takto spáchaných činech podstupuje v rámci „organizace“ výslech, který mu má zaručit práci na vyšší úrovni a lepší finanční ohodnocení. V rámci výslechu je přiměn k tomu, aby se přiznal k trestnému činu, který spáchal před vstupem do současné skupiny (tj. k vyšetřovanému činu), jinak mu nebude umožněno setkat se s vůdcem zločinecké skupiny a stát se tak jejím plnohodnotným členem. Tento požadavek je mu odůvodněn tím, že vedoucí zločinecké skupiny potřebuje určitou „páku“ v případě, že by došlo ke zradě či jinému provinění proti organizaci. Na oplátku je mu nabídnut příslib, že prostřednictvím svého vlivu se vedoucí pokusí o to, aby se důkazy o tomto činu „ztratily“. Jakmile se podezřelý dozná, policie získá relevantní důkaz, který v pozdější fázi řízení mnohdy vede k odsouzení pachatele.³⁹

³⁹ SMITH, Steven M., Veronika STINSON a Marc W. PATRY. Using the “Mr. Big” technique to elicit confessions: Successful innovation or dangerous development in the Canadian legal system? *Psychology, Public Policy, and Law* [online]. 2009, **15**(3), s. 168-193 [cit. 2023-09-18]. Dostupné z: <https://doi.org/10.1037/a0016962>, s. 169-170

3. Nové prostředky výslechu a jeho dokumentace

3.1 Videokonferenční zařízení

3.1.1 Právní úprava videokonferenčního zařízení dle Trestního řádu

Možnost využití videokonferenční techniky v rámci trestního řízení byla umožněna účinností novely, která měnila TrŘ, a která byla provedena zákonem č. 459/2011 Sb. Ačkoli tato novela nabyla účinnosti počátkem roku 2012, do běžné praxe se videokonferenční zařízení dostalo až v roce 2017.⁴⁰

Ustanovení § 52a TrŘ poskytuje definici videokonferenčního zařízení (dále jen „VZ“), a definuje ho jako technické zařízení umožňující přenesení zvuku i obrazu. Dále tento paragraf uvádí, že k užití tohoto zařízení nelze přistoupit vždy, ale jen při splnění podmínek daných zákonem – tzn. je-li to třeba k ochraně práv specifických skupin osob nebo existují-li bezpečnostní či jiná závažná rizika (př. ochrana zdraví – Covid-19) a zároveň neodporuje-li to povaze vyžadovaného úkonu a je to technicky proveditelné.⁴¹

Dalším důležitým ustanovením je § 53 TrŘ odst. 1 týkající se možnosti nahrazení institutu dožádání vykonáním úkonu skrze VZ v případě, že je to možné. § 55a odst. 1 TrŘ se poté vztahuje k dokumentaci úkonů trestního řízení, konkrétně ke zvláštním prostředkům při protokolaci. Tento stanovuje povinnost vytvořit video a audio záznam vždy při využití videokonferenční techniky. O tomto záznamu se musí učinit poznámka do spisu. Protokol o úkonu provedeném prostřednictvím videokonference není po skončení podepisován dotyčným jedincem, s nímž byl úkon vykonán (§ 56 odst. 1 TrŘ).

Využití tohoto zařízení přináší řadu výhod – finanční, časovou, psychologickou, ekologickou, výhodu připojení více osob najednou, z více různých míst apod. Nejběžnějším úkonem v rámci trestního řízení, během kterého

⁴⁰ JUDR. JANOŠEK, Vladimír. Účast obviněného na hlavním líčení prostřednictvím videokonference. *Butiková advokátní kancelář se specializací na trestní právo* [online]. [cit. 2023-10-01]. Dostupné z: <https://www.akjanosek.cz/2021/08/02/ucast-obvineneho-na-hlavnim-liceni-prostrednictvim-videokonference/>

⁴¹ Tamtéž

dochází k užití VZ, je právě výslech.⁴² TrŘ se taktéž vyjadřuje i k formě kontroly protokolu po provedení výslechu s obviněnou osobou – osoba musí být před zahájením úkonu poučena mimo jiné o možnosti nechat si protokol přečíst a následně k němu sdělit případné výhrady. Současně ustanovení § 111a TrŘ stanovuje povinnost vyrozumět obhájce obviněného o chystaném výslechu. Vyslýchaný může kdykoli během výslechu činit námitky vůči nekvalitě přenášeného zvuku a obrazu.

Co se týče svědků, tak v případě svědka mladšího 18 let, umožňuje TrŘ během hlavního líčení provést důkaz formou přehrání záznamu výslechu (§ 102 odst. 2 TrŘ). Přehrání záznamu výslechu provedeného skrze VZ lze v této fázi řízení užít například i v případě, že soud dojde k závěru, že opakovat výslech není třeba a obě strany souhlasí. Další případy lze nalézt v ustanovení § 211 TrŘ.

3.1.2 Právní úprava videokonferenčního zařízení dle zákona o justiční spolupráci

V krátkosti lze zmínit i využití VZ v rámci spolupráce mezi justičními orgány různých států. Zákon č. 104/2013 Sb., o mezinárodní justiční spolupráci ve věcech trestních (zmíněn již v podkapitole 1.2. Právní úprava výslechu) hovoří o možnosti obrátit se na zahraniční orgán s žádostí o zajištění výslechu osoby (podezřelý, obviněný, znalece či svědka) skrze VZ či telefon v situaci, kdy ji nelze vyslechnout na území ČR. Zákon popisuje náležitosti této žádosti, jako je seznam základních otázek, důvod, proč nelze výslech s osobou provést v dožadující zemi apod., viz § 57 odst. 3 a § 41 odst.1. Výslech se řídí českých trestním řádem, při respektování základních zásad právního řádu dožádané země (§ 57 odst. 4).

Výhodu v provádění výslechu osoby na území cizího státu skrze VZ lze spatřovat ve významné úspoře času, kterou by cestování vyžadovalo. S tím souvisí i úspora finančních prostředků či snížení negativních emocí a postojů s tímto spojených.

⁴² KUČERA, Václav a kol. *Metodika výslechu prostřednictvím videokonferenčního zařízení v trestním řízení*. 2. vyd. Policie České republiky – Úřad služby kriminální policie a vyšetřování, 2017., s. 10-11

3.1.3 Základní informace o videokonferenčním zařízení

VZ lze využít dvěma způsoby. Běžnějším je vykonání samotného úkonu/ výslechu skrze toto zařízení, tzn. VZ je zprostředkovatelem interakce mezi konkrétními osobami, které se nenacházejí na témž místě. Tím druhým je poté provedení výslechu před tímto zařízením, které přenáší zvuk a obraz do vedlejší místnosti, kde jsou přítomny další osoby. Případně sem lze zařadit ještě využití VZ jakožto prostředku k zaznamenání výslechu osoby, u které existuje důvodná obava, že by mohla později svou výpověď změnit.⁴³

VZ využívají i jiné orgány činné v trestném řízení, než je Policie ČR. Taktéž soudy, státní zastupitelství a vězeňská zařízení v ČR byla v rámci projektu Ministerstva spravedlnosti „Zavedení videokonferencí v resortu justice“ vybavena mezi lety 2014-2016 celkem 169 VZ. Tento projekt vyšel zhruba na 61 milionů Kč a byl financován z rozpočtu Ministerstva spravedlnosti a fondů EHP a Norska. Cílem projektu bylo zefektivnit a zproduktivnit resort justice (zejména v oblasti komunikace mezi orgány – v reakci na vzrůstající potřebu zrychlení komunikace a potřebu větší spolupráce mezi orgány). Zároveň tím došlo k významné úspoře financí spojených s vyplácením svědečného, znalečného nebo s převozem vězňů se souběžným snížením rizika jejich útěku. Ačkoli byl primárně tento projekt zaměřen do třech výše zmíněných oblastí, spolupracují orgány rovněž s nemocnicemi, psychiatrickými léčebnami a Policií ČR.⁴⁴

3.1.4 Technické standardy videokonferenčního zařízení pro trestní řízení a doporučení pro uspořádání výslechové místnosti

Lze rozlišovat několik technických standardů VZ:

- Hardwarová videokonferenční jednotka = *„je soupravou hardwarových komponent tvořících funkční celek pro přenos obrazu, zvuku a prezentace mezi dvěma a více účastníky. Tvoří ji zpravidla videokonferenční kodek s připojeným jedním či dvěma monitory o rozměrech min. 42", dynamickou*

⁴³ KUČERA, Václav a kol. *Metodika výslechu prostřednictvím videokonferenčního zařízení v trestním řízení*. 2. vyd. Policie České republiky – Úřad služby kriminální policie a vyšetřování, 2017., s. 12

⁴⁴ Zavedení videokonferencí v resortu justice. *Ministerstvo financí České republiky* [online]. 2020 [cit. 2023-10-25]. Dostupné z: <https://www.eeagrants.cz/cs/priklady-dobre-praxe/2020/zavedeni-videokonferenci-v-resortu-justi-3018>

kamerou s vysokým rozlišením a několikanásobným optickým zoomem, prostorovým mikrofonom, dvěma aktivními reproduktory, vše integrované do mobilního stojanu. Souprava je doplněna o dokumentovou kameru (vizualizér).“

- Mobilní videokonferenční jednotka = „kompaktní zařízení určené pro přenos obrazu, zvuku a prezentace mezi dvěma a více účastníky. Tvoří ji zpravidla videokonferenční kodek s kamerou s vysokým rozlišením a prostorovým mikrofonom, vše integrované do monitoru o rozměrech cca 23-25". Monitor může být dotykový, resp. doplněný externím dotykovým displejem.“
- Softwarový klient = „programové vybavení, které se po implementaci do libovolného PC, tabletu či mobilního telefonu stává koncovým bodem videokonferenční infrastruktury – videointerakce.“⁴⁵

Existuje řada doporučení ohledně místnosti, kde má výslech skrze VZ proběhnout. Je vhodné umístit VZ do místnosti, která je dostatečně prostorná (pro osoby, pro VZ a další vybavení – př. tabule, ventilace/ klimatizace, dokumentová kamera aj.) a která nemá okna, případně, kde lze zajistit přítmí. Zároveň se v místnostech nesmí odrážet zvuk a osvětlení musí být instalované tak, aby nenarušovalo průběh videointerakce – tzn. nesmí být namířeno do kamery či do očí účastníků úkonu. Barva stěn by měla být v neutrálních světlých odstínech, s minimem dekorací. Co se týče umístění videokonferenční kamery, je nevhodné, aby se nacházela naproti dveřím.⁴⁶

3.1.5 Využití videokonferenčního zařízení k výsledku

Před učiněním rozhodnutí o využití VZ je nutné zvážit několik faktorů. Jde zejména o: zhodnocení osobnostních a technických schopností osobou, která má výslech provést; posouzení možnosti a vhodnosti tohoto výsledku vzhledem k osobě vyslýchaného; časové hledisko (realizovatelnost ve stanovené lhůtě); dostupnost VZ na místech, odkud má být prováděn; dostupnost a potřeba dalšího

⁴⁵ KUČERA, Václav a kol. *Metodika výsledku prostřednictvím videokonferenčního zařízení v trestním řízení*. 2. vyd. Policie České republiky – Úřad služby kriminální policie a vyšetřování, 2017., s. 7-8

⁴⁶ PORADA, Viktor a kol. *Kriminalistika: technické, forenzní a kybernetické aspekty*. 2. aktual. a rozš. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2019. ISBN 978-80-7380-741-2., s. 70

doplňkového vybavení (př. dokumentové kamery k promítání dokumentů či snímání místnosti).

Jakmile dojde k rozhodnutí o provedení výslechu skrze VZ, musí se taktéž vyjasnit způsob zajištění přítomnosti všech účastníků, musí se zarezervovat místnost s VZ, a samozřejmě se vypořádat i s dalšími kroky přípravy – činnosti obvyklé pro přípravu „klasického“ výslechu + navíc činnosti spojené s využitím systému Evidence trestního řízení (dále jen „ETR“), s přípravou vhodného poučení, rozsazením osob apod. Před samotným výslechem je poté nutné zkontrolovat funkčnost zařízení, zkontrolovat, zda kamera snímá všechny přítomné, jestli je zapnuto nahrávání atd.

Výslech skrze VZ má několik zvláštností. Kromě již zmíněných, lze taktéž uvést povinnost sdělit na kameru datum a čas začátku (později konce) úkonu, využití a důvod využití VZ (vše se zaznamená do protokolu). Následují obvyklá úvodní seznámení, fáze monologu, dialogu a na závěr se vyslýchanému výpověď přečte či promítne. Protokol vyslýchaný nepodepisuje a pořízený záznam z úkonu se přidá k protokolu.⁴⁷

3.2 POL POINT

Zařízení POL POINT je součástí projektu Policie ČR, jehož cílem je umožnit občanům využít novou formu podání oznámení nevyžadující osobní kontakt s policistou na oddělení. Tento projekt vznikl za účelem poskytnutí lepší dostupnosti policejních služeb a zároveň také poskytnutí vyšší ochrany specifickým skupinám osob, které od nahlášení protiprávního činu může odradit strach z chování policie. S nápadem na vybudování POL POINTu přišlo KŘP Středočeského kraje pod vedením jeho ředitele, brig. gen. JUDr. Václava Kučery, PhD., MBA. První zařízení bylo zpřístupněno v roce 2020 na Karlštejně.

Co je tedy POL POINT? Jedná se o technické zařízení (kontaktní místo Policie ČR), které jak již bylo zmíněno, umožňuje jedinci podat oznámení o trestném činu, případně dodat další informace k již učiněnému oznámení. Proces

⁴⁷ KUČERA, Václav a kol. *Metodika výslechu prostřednictvím videokonferenčního zařízení v trestním řízení*. 2. vyd. Policie České republiky – Úřad služby kriminální policie a vyšetřování, 2017., s. 32-36, 47-50

fungování tohoto zařízení je založen na principu VZ.⁴⁸ Oznámení přes videokonferenční zařízení, tedy i přes POL POINT, přijímá Oddělení příjmu trestních oznámení Policie ČR (dále jen „OPTO“). Existují 3 možné způsoby využití POL POINTu.

Bezkontaktní – osoba přijde na vyznačené kontaktní místo policie, kde je po zazvonění a oznámení důvodu návštěvy vpuštěna do místnosti, kde je úplně sama, a kde prostřednictvím videokonferenční jednotky na dálku komunikuje s příslušníkem policie. Tento policista ověří totožnost oznamovatele, poučí ho, včetně poučení o pořizování audio a video záznamu o úkonu. Následně ho vyzve, aby popsal předmětnou událost. Policista tyto informace zapisuje do protokolu, který na konci vyslýchaný nepodepisuje.

Poloobslužný – od bezkontaktního se liší pouze v umístění – zatímco bezkontaktní je při policejním oddělení, poloobslužný se nachází na městském či obecním úřadě. Dalším rozdílem je, že osoba je k zařízení doprovázena a do zařízení přihlášená zaměstnancem úřadu. Ten posléze místnost opouští.

Posledním způsobem je tzv. Softwarový klient. Tento způsob spočívá v možnosti podat oznámení z jakéhokoli místa a zařízení s přístupem k internetu a fungující kamerou a mikrofonom – tzn. osoba se nemusí nikam dostavovat. Pro oznamovatele může znamenat možnost ohlášení činu z bezpečného prostředí (např. ze svého bytu, práce apod), jako přijatelnější způsob, jak čin ohlásit. Jiným důvodem může být vidina ušetřeného času jinak stráveného na Policii ČR.

Z logiky věci vyplývá, že služeb POL POINTu nelze využít v okamžiku probíhající tísne vyžadující okamžitou reakci Policie ČR.

V případě, že se osoba rozhodne využít varianty dálkového spojení skrze osobní zařízení, musí vykonat několik kroků, jejichž popis lze najít na webové

⁴⁸ POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY – KŘP STŘEDOČESKÉHO KRAJE. POL POINT – kontaktní místo policie. *Policie České republiky* [online]. [cit. 2023-09-20]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/stredocesky-kraj-pol-point-kontaktni-misto-policie.aspx>, záložka Popis projektu

adrese <https://www.policie.cz/>, pod záložkou Útvary Policie ČR – KŘP Středočeského kraje, které vytvořilo k Softwarovému klientu návod.⁴⁹

Dle zmíněném návodu je prvním krokem kontaktování Policie ČR na příslušné emailové adrese. Do tohoto emailu je nutné uvést příjmení a jméno, číslo dokladu totožnosti a předmět oznámení. Následně oznamovateli přijde reagující email, ve kterém je popsán následný postup – odkaz na stránku, na kterou je nutno se připojit v příložený čas, identifikační číslo, sloužící k přihlášení a v neposlední řadě PIN. V určený čas osoba musí rozkliknout zasláný odkaz, vyplnit přihlašovací údaje a připojit se ke schůzce (potvrzením kolonky „Join meeting“). Následně se otevře nové okno v prohlížeči, a jedinec zde vyplní své jméno a příjmení a opět potvrdí. Dále je vyzván ke kontrole kamery, mikrofonu a reproduktoru a posledním potvrzením se připojí do schůzky, kde již čeká policista, připravený přijmout oznámení.

Služby POL POINTu nejsou omezeny jen pro česky mluvící osoby. V případě, že se k zařízení dostaví cizinec, obrátí se policista emailem na dostupné tlumočníky konkrétního jazyka, a čeká na první zpětnou reakci, které následně zašle odkaz do videokonferenčního hovoru. U možnosti Softwarového klienta je postup podobný. V. Kučera⁵⁰ uvádí, že *„Do současné doby se nám podařilo navázat spolupráci s téměř pěti desítkami cizojazyčných tlumočnicků pro jazyky: angličtina, albánština, arabština, bulharština, francouzština, gruzínština, italština, maďarština, mongolština, němčina, polština, ruština, slovenština, španělština, ukrajinština, vietnamština, a pracujeme na dalších.“*⁵¹ V současnosti jsou poskytovány tlumočnické služby i pro neslyšící jedince.

3.2.1 Seznam dostupných POL POINT zařízení

Na základě materiálu poskytnutého Policií ČR je na území České republiky ke dni 4. 2. 2024 celkem 26 bezobslužných, 11 poloobslužných a 1 mobilní POL

⁴⁹ POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY – KŘP STŘEDOČESKÉHO KRAJE. POL POINT – kontaktní místo policie. *Policie České republiky* [online]. [cit. 2023-09-20]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/stredocesky-kraj-pol-point-kontaktni-misto-policie.aspx>, zál. Jak se připojit

⁵⁰ Ředitel KŘP Středočeského kraje, brig. gen. JUDr. Václav Kučera, PhD., MBA

⁵¹ SUCHÁNKOVÁ, Vlasta. ODDĚLENÍ TISKU A PREVENCE, KŘP STŘEDOČESKÉHO KRAJE. POL POINTy se osvědčily, bude spuštěn rutinní provoz. *Bezpečná PRAHA ZÁPAD: děláme naše domovy bezpečnými* [online]. 2021 [cit. 2023-10-01]. Dostupné z: <https://bezpecnuprahazapad.cz/pol-pointy-se-osvedcily-bude-spusten-rutinni-provoz/>

POINT. Téměř všechny jsou umístěny ve Středočeském kraji. Výjimku tvoří 1 POL POINT nacházející se v Karlovarském kraji, 5 POL POINTů v Plzeňském a 1 POL POINT v Jihomoravském kraji.⁵²

Tabulka č. 1: Seznam dostupných POL POINTů na území ČR

Bezobslužné (26)	Poloobslužné (11)	Mobilní (1)
Čechtice	Kamýk nad Vltavou	
Dobrovice	Krásná Hora nad Vltavou	
Folmava	Křivoklát – státní hrad	
Horní Počaply	Lány	
Hořesedly	Přerov nad Labem	
Karlštejn	Pyšely	
Kostelec nad černými lesy	Rudná	
Kostelec nad Labem	Sedlec-Prčice	
Králův Dvůr	Slaný	
Křinec	Stochov	
Lázně Kynžvart	Velvary	
Lednice		
Lysá nad Labem		
Město Touškov		
Mladá Boleslav – BondyCentrum		
Planá		
Roztoky		
Rožmitál pod Třemšínem		
Sadská		
Sázava		
Starý Plzenec		
Týnec nad Labem		
Týnec nad Sázavou		
Zbiroh		
Zdice		
Zruč nad Sázavou		

Zdroj: Materiál poskytnutý Policií ČR ke dni 4. 2. 2024

Kromě výše uvedených je možné zmínit dalších 7 videokonferenčních jednotek, které se nacházejí přímo na obvodních odděleních Policie ČR (dále jen „OOP“), kam byla umístěna jednotka pro spolupráci při příjmu oznámení v rámci kyberkriminality. Vesměs se nejedná o klasické POL POINTy, ale o výpomoc dozorčí službě s příjmem oznámení. V okamžiku, kdy se osoba dostaví na OOP,

⁵² Aktuální seznam Pol Pointů poskytnutý Policií ČR ke dni 4. 2. 2024

může být přizván policista z OPTO k provedení výslechu, který se poté eviduje do spisu přízývajcího oddělení.

Těchto 7 videokonferenčních jednotek se nachází na:

- OOP Kladno – Kročehlavy
- OOP Kladno – město
- OOP Libčice
- OOP Milovice
- OOP Mladá Boleslav
- OOP Městec Králové
- OOP Poděbrady

3.2.2 Ocenění

Projekt POL POINT byl v roce 2023 přihlášen do soutěže ICD Future Enterprise Awards, v rámci které se hodnotí a vybírá nejvíce technologicky pokrokový projekt v oblasti digitalizace. POL POINT zařízení se umístilo na prvním místě v kategorii Special Impact Awards⁵³ a cenu za první místo převzal zakladatel projektu, ředitel KŘP Středočeského kraje. K vítězství jistě přispěl fakt, že od r. 2022 bylo služby POL POINT využito ve zhruba dvou tisících případech (v přepočtu až sto oznámení/ měsíc) a předpokládá se, že četnost bude narůstat. Mezi nejoznávanější trestnou činnost, jak je uváděno, patří především: majetková kriminalita (krádeže, poškození cizí věci, podvody), počítačová trestná činnost či trestné činy proti rodině a dětem – zejména zanedbání povinné výživy.⁵⁴

3.3 Speciální výslechová místnost

Nejčastěji dochází k výslechu na policejní služebně v kanceláři policisty, nicméně výslech může proběhnout i na místech jako je např. nemocnice, škola, nebo právě speciální výslechová místnost (dále jen „SVM“). V rámci bakalářské práce byla nastíněna základní charakteristika SVM, která bude v této práci rozvedena. Na úvod je však použita stejná definice SVM, která výstižně

⁵³ Pozn.: zvláštní ocenění za dopad

⁵⁴ POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY – KŘP STŘEDOČESKÉHO KRAJE. POL POINTy bodovaly!. *Policie České republiky* [online]. [cit. 2024-02-14]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/pol-pointy-bodovaly.aspx>

charakterizuje podstatu SVM. Jedná se o „vhodně uspořádané a technicky vybavené pracoviště (vyslychajícího) zajišťující maximální autenticitu celého výsledku a jeho přesnou dokumentaci za současného prohloubení záruk demokratické zákonnosti.“⁵⁵

Vývoj SVM prošel několika fázemi. Jakási představa o SVM existovala už ve středověku, kdy lidé zřizovali neveřejná místa, která sloužila pro výslechy, při kterých v podstatě neplatila žádná pravidla. Další fáze vývoje souvisí s 20. lety 20. století, kdy začaly vznikat tzv. „výslechové místnosti sovětského typu“ určené pro výslechy osob nesouhlasících s režimem. Úspěšnost těchto výslechů z hlediska získání doznání byla vysoká, nicméně ani zde nebyl kontrolován způsob, jakým bylo toto doznání získáno. Následující fáze je spojena s budováním utajovaných místností Státní bezpečností. Charakterem se již začínala podobat dnešním SVM, ačkoli její účel se odlišoval a stejně jako předchozí etapy je toto využití SVM zavrženíhodné. V těchto místnostech (mnohdy pěkně vybavených bytech, kde byl nabízen alkohol či jiné prostředky k uvolnění) byla ukryta kamera a mikrofon, které měly tajně zaznamenat výpověď, která měla být později zneužita proti této osobě. V rámci prozatím poslední fáze jsou budovány tzv. SVM „nového typu“, jejichž základy položil docent Miroslav Němec. Dle tohoto autora je možné SVM rozdělit dle jejich určení do dvou skupin – SVM pro výslech pachatele, jehož trestná činnost souvisí s terorismem a organizovaným zločinem, a SVM pro zvlášť zranitelné osoby.⁵⁶

3.3.1 Význam SVM

Význam SVM lze spatřovat v několika faktorech. Jde zejména o to, že audio a video dokumentací celého úkonu se zvyšuje záruka dodržení zákonných předpisů (např. eliminace stížností na postup ze strany OČTŘ) a s tím související snižování potřeby výslech později opakovat. Význam má také i možnost okamžitého ověřování vypovězených informací, prověřování kriminalistických verzí či napomáhá zvýšení operativnosti v případě zvlášť závažných protiprávních

⁵⁵ NĚMEC, Miroslav. Speciální výslechová místnost, její vybavení a význam v boji proti zločinu. In: *Policejní akademie České republiky*. Praha: Policejní akademie České republiky, 1999. ISBN 80-7251-004-5., s. 35-37

⁵⁶ NĚMEC, Miroslav. *Kriminalistická taktika pro policisty a studenty Policejní akademie České republiky*. Plzeň: Abook, 2017. ISBN 978-80-906974-0-9., s. 382-384

činů, kdy může dojít k okamžité spolupráci vyslychající osoby s dalšími kolegy či jinými příslušníky operativního týmu Služby kriminální policie a vyšetřování.

SVM zároveň zaručuje klidný průběh úkonu bez rušivých vnějších faktorů. Další výhodou je snížení počtu přítomných osob ve výslechové místnosti – jiné oprávněné osoby se nacházejí v oddělené místnosti s polopropustným zrcadlem, odkud mohou úkon sledovat. Omezený počet osob při výslechu napomáhá i psychologické stránce výslechu – klidnější vyslychaný, snazší navázání prvotního kontaktu, získání si jeho důvěry ... či naopak získání výhody v podobě psychologické převahy nad podezřelým, případně obviněným pachatelem.⁵⁷

3.3.2 Uspořádání speciálních výslechových místností

SVM pro podezřelé/ obviněné osoby netvoří pouze místnost, kde probíhá samotný výslech. Součástí je i čekárna, která je vybavena nábytkem – židlemi, stolky, stojanem na kabáty apod., dále viditelně umístěným kamerovým systémem, který přenáší obraz a zvuk do technické místnosti a poté taktéž tlačítkem k případnému přivolání pracovníka. Vedle čekárny je umístěna místnost určená pro příslušníky dozorčí služby, která skrze polopropustné zrcadlo hlídá a kontroluje osobu nacházející se v čekárně. Tato místnost dále sousedí s výslechovou místností, do které se taktéž může nahlížet skrze polopropustné zrcadlo. Samotná výslechová místnost je zařízena poměrně stroze. Zdi jsou zpravidla bílé, nábytek tvoří stůl, křesla a židle pro vyslychaného, která je pevně připevněna k zemi. Dále je zde umístěn počítač, monitor k promítnutí důkazů, nahrávací zařízení, několik kamer či systém k přivolání osob ze sousedních místností. Poslední místností je poté technická místnost, kde jsou umístěna různá nahrávací zařízení zaznamenávající průběh výslechu (obraz + zvuk), obličej vyslychaného, dále zaznamenává všechny přítomné osoby ve výslechové místnosti a situaci v čekárně. Výhodou kamer v čekárně je možnost sledování osoby, jejího rozpoložení, případného domlouvání se s ostatními předvolanými (předvedenými).⁵⁸

⁵⁷ Tamtéž, s. 393

⁵⁸ STRAUS, Jiří, Miroslav NĚMEC a kol. *Teorie a metodologie kriminalistiky*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2009. ISBN 978-80-7380-214-1., s. 214-215

Odlišně vybavená a konstituována je SVM pro zvlášť zranitelné oběti, jimiž se autorka zabývala ve své bakalářské práci.⁵⁹ Zkráceně lze říci, že tento druh SVM, na rozdíl od SVM určené pro pachatele závažných trestných činů, je bohatě vybaven – jsou zde knihy, rostliny, hračky, pohovka atd. Tyto místnosti se od sebe liší nejen vizuálně, ale zároveň i celkovou atmosférou, jakou mají na osobu působit. SVM pro oběti má ve vyslychaném vyvolat pocit bezpečí, kde se nemusí ničeho bát, a může se vyslychajícímu otevřít. Vhodné je taktéž zmínit užívání speciálních pomůcek, tzv. demonstračních pomůcek „Jája a Pája“ pro výslechy dětí, případně osob s mentálním či jiným postižením. V čem se naopak místnosti shodují, je umístění mikrofonů a kamer, které přenáší obraz a zvuk do technické místnosti, kde jsou přítomny další osoby (soudce, psycholog, zástupce orgánu sociálně právní ochrany dětí aj.).⁶⁰

3.3.2.1 Počet provedených úkonů ve speciální výslechové místnosti pro zvlášť zranitelné osoby

K 31.1. 2022 bylo na území České republiky zřízeno celkem 77 těchto SVM. Ministerstvo vnitra České republiky vydává evidenční listy využití SVM pro zvlášť zranitelné osoby. Za rok 2021 je evidováno 2266 úkonů provedených ve SVM. Z tohoto celkového počtu bylo 1378 výslechů provedeno s dětmi, 280 výslechů s ostatními zvlášť zranitelnými oběťmi a 608 úkonů řadící se do skupiny ostatní. Ostatní úkony jsou: rekognice, úkony orgánu sociálně právní ochrany dětí (dále jen „OSPOD“) a další úkony (psychologické vyšetření, pozůstalí) apod.

Evidenční list rozděluje výslechy dětí do 3 kategorií – oběti, svědci, pachatelé. Nejvíce zastoupeny jsou výslechy dětí-obětí, a to celkem 823 případy. Z tohoto počtu je nejvíce výslechů evidováno v Praze – celkem 138 výslechů. Celkový počet výslechů dětí-pachatelů je poté značně menší – jedná se o 112 výslechů, prováděných nejvíce v Královéhradeckém kraji (31 výslechů). Co se týče ostatních zvlášť zranitelných osob, převažují výslechy obětí sexuálně motivovaných trestných činů s počtem 132 výslechů a obětí domácího násilí s

⁵⁹ PROCHÁZKOVÁ, Kateřina. *Výslech dětí a dalších zranitelných osob*. Praha, 2022. Bakalářská práce. Policejní akademie České republiky v Praze. Vedoucí práce Plk. v. v. PhDr. Jan Čáp Ph.D.

⁶⁰ Speciální výslechové místnosti. *Prevence se musí vyplatit: Dobrá praxe* [online]. [cit. 2023-11-13]. Dostupné z: <https://prevencekriminality.cz/dobra-praxe/specialni-vyslechove-mistnosti/>

počtem 84 výsledků. Méně prováděné jsou poté výsledky obětí násilných trestných činů nebo trestných činů z nenávisti (39) a výsledky seniorů (21). V rámci ostatních úkonů převažují další úkony (380 úkonů), dále úkony OSPODu (206 úkonů) a poté rekognice (22 úkonů). Nejvíce OSPODem provedených úkonů bylo v Ústeckém kraji (až 173), dalších úkonů bylo nejvíce v Jihomoravském kraji (až 185).⁶¹

3.3.3 Odlišnosti v realizaci výsledku pachatele ve speciální výslechové místnosti

První odlišnosti lze nalézt již u přípravy na výslech. Kromě obecných přípravných činností je nutné zarezervovat tuto místnost a zajistit personální obsazení technické místnosti. V rámci přípravy je taktéž nutné instruovat jednotlivé osoby účastníci se/ napomáhající chystanému úkonu. Je nutné zabezpečit osobu, jejímž úkolem bude mít během celého úkonu přehled a kontrolu nad všemi jednotlivci pohybujícími se v objektu SVM. S tím souvisí i fakt, že musí mít k dispozici jmenovitý soupis lidí, kteří se mají dostavit (policistů, příslušníků jiných služeb (Vězeňské, justiční stráže aj.), vyslýchaného, jeho obhájce atd.). V neposlední řadě tato osoba musí vypracovat časový plán vstupů a odchodů těchto osob a zorganizovat pobyt osob v čekárně.

Při samotném výslechu je nutné v rámci poučení upozornit osobu na skutečnost, že je výslech nahráván. Co se rozsazení týče, obhájce vyslýchaného sedí vždy za vyslýchaným a případný tlumočník musí být usazen tak, aby měl dobrý výhled na ústa vyslýchaného. Výslech posléze probíhá rutinně, přičemž díky nahrávání výslechu se může vyslýchající plně koncentrovat na obsah výpovědi, případně na projevy chování vyslýchané osoby. Další výhodou může být i možnost promítání předem připravených důkazů na obrazovce.⁶²

⁶¹ Specifické programy prevence kriminality. *Ministerstvo vnitra České republiky* [online]. 2020 [cit. 2023-11-24]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/migrace/docDetail.aspx?docid=21667816&docType=ART&chnum=6>

⁶² KONRÁD, Zdeněk, Miroslav NĚMEC a František NOVOTNÝ. *Vybrané otázky teorie a praxe výslechu*. 1. vyd. Praha: Policejní akademie ČR v Praze, 2008, ISBN 978-80-7251-294-2., s. 35-42

4. Praktická část

Pro praktickou část diplomové práce byla zvolena technika řízeného rozhovoru a fotografické dokumentace kontaktních míst POL POINT, jejichž teoretické fungování a jejich funkce byla popsána v rámci teoretické části této práce.

4.1 Řízený rozhovor

Řízený rozhovor, společně například s dotazníkem, experimentem, pozorováním, selfreportem a dalšími, se řadí do kvalitativních technik výzkumu. Podstatou této techniky je pokládání otázek dotazovanému podle předpřipraveného seznamu otázek, přičemž rozhovory se mohou odlišovat podle míry standardizace.⁶³ Pro tuto práci byl vybrán strukturovaný (řízený) rozhovor, s pevně danými otevřenými otázkami, jejichž pořadí při dotazování nebylo měněno.

V rámci výzkumné části práce byly uskutečněny dva řízené rozhovory se zaměřením na provádění výsledků na kontaktních místech POL POINT skrze videokonferenční zařízení. Rozhovory byly provedeny se dvěma příslušníky Policie České republiky působícími na Oddělení příjmu trestních oddělení, pod které POL POINTY „spadají“. Cílem bylo ověření dostupných informací o této nové možnosti podání oznámení a zjištění nových poznatků (případně nedostatků) a limitů v souvislosti se zaváděním, fungováním a samotným využíváním POL POINTů, jejichž pilotní projekt byl spuštěn v roce 2020. O jejich zavádění se zasloužilo Krajské ředitelství policie Středočeského kraje.

Na otázky v řízeném rozhovoru odpovídali respondenti, kteří byli u zavádění POL POINTů do praxe už od samotného začátku a v rámci výkonu své služby s nimi denně přijdou do styku.

⁶³ CEJP, Martin. *Kriminologický výzkum: praktická příručka*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2018. Pro praxi. ISBN 978-80-7380-743-6., s. 90

Rozhovor č. 1

1. Jak dlouho pracujete u Policie ČR? Na jakém oddělení aktuálně pracujete, a jaká je Vaše úloha ve vztahu k POL POINTu?

Odpověď: U Policie ČR sloužím již 8 let. V současné době jsem zařazena na Oddělení příjmu trestních oznámení, které přijímá oznámení přes videokonferenční zařízení, tedy i přes tzv. POL POINTy, což jsou kontaktní místa, která jsou zřízená buď na bývalých policejních obvodních oddělení, úřadech nebo na místech, kde jsou zrovna potřeba. Naše úloha spočívá zejména v jejich ovládání. Naše oddělení je hierarchicky zařazené pod Operační odbor, ale nevykonáváme práci operačního důstojníka. Naše oddělení v podstatě zastupuje činnost obvodních či místních oddělení.

Videokonferenční jednotky včetně technického vybavení a další softwarové, případně hardwarové, záležitosti mají na starosti kolegové z Oddělení komunikačních systémů.

2. Jak dlouho s POL POINTy na svém pracovišti pracujete?

Odpověď: Budou to již 3 roky.

3. Mohl/mohla byste prosím shrnout základní účel a princip fungování zařízení POL POINT?

Odpověď: Jak jsem již uvedla, tak tzv. POL POINTy jsou kontaktní místa, kde občan může cokoliv oznámit. Jedná se o nejnovější technologii u Policie ČR.

Princip fungování je úplně stejný, jako když občan přijde osobně na policejní oddělení, jen s tím rozdílem, že příslušník Policie ČR není přítomen uvnitř místnosti, ale sedí v kanceláři v Praze, konkrétně na Krajském ředitelství policie Středočeského kraje, jenž se nachází na adrese Na Baních 1304, 156 00 Zbraslav.

Dostaví-li se tedy občan na POL POINT, tak se mu po zazvonění na příslušný zvonek na druhé straně ozve policista, jenž dané pracoviště zrovna obsluhuje. Následně si policista poslechne, co mu dotyčná osoba potřebuje nahlásit a vzápětí ji vpustí dovnitř do místnosti, která je střežená kamerovým systémem. Zde v místnosti se pak nachází, kromě židle a stolu, i videokonferenční jednotka, přes kterou se policista s osobou spojí. Dotyčná osoba v tu danou chvíli vidí a slyší policistu skrze obrazovku, která je součástí příslušné videokonferenční jednotky. Tuto jednotku osoba nemůže nijak ovládat, neboť vše ovládá policista na dálku. Následně pak probíhá úkon dle standardních postupů, jen s tím rozdílem, že osoba musí s pořízením nahrávky souhlasit.

4. Jaký je nejvyužívanější způsob komunikace ze tří dostupných?

Odpověď: Řekla bych, že mezi nejvyužívanější způsob patří zejména Softwarový klient. Jedná se o oznámení, která jsou přijata, buď to na lince 158, anebo prostřednictvím e-mailu. Hned za tímto způsobem jsou poté bezobslužné POL POINTy nacházející se na bývalých policejních stanicích.

5. Jak probíhá zaškolení policisty k práci s videokonferenčními zařízeními?

Odpověď: Zaškolení nových kolegů či kolegyně je proces, který probíhá po celou dobu od jejich nástupu na naše oddělení až do okamžiku, kdy jsou schopni bez pomoci samostatně pracovat. To znamená, že se naučí plně obsluhovat videokonferenční zařízení včetně příslušných systémů bez pomoci staršího kolegy.

6. Změnilo/zefektivnilo se využívání POL POINTu od prvních let užívání do současnosti?

Odpověď: Ano, a to zejména v oblasti připojení, které je v současné době stabilnější. Dále lze uvést, že nárůst přijatých oznámení přes PP je mnohem vyšší oproti předchozím rokům. Zároveň byl vytvořen i tzv. Mobilní PP, jak název napovídá, nemá své stálé místo. Tento PP lze různě přemisťovat, zpravidla na

místo, kde to je potřeba. Využití může být např. na letních festivalech. Jejich samotné fungování na konkrétním místě, tj. např. na hudebním festivalu Votvírák v Milovicích, je pak totožné s ostatními PP.

Bližší otázky směřující k mobilním PP (např. počet, jak se přemísťují apod.) Vám nejsem schopna zodpovědět, protože naše oddělení, tedy OPTO, nerozhoduje o tom, kdy a kde budou mobilní PP použity.

7. Jaké má podle Vašeho názoru výhody/nevýhody kontakt s oznamovatelem na dálku oproti osobnímu setkání? Má POL POINT nějaké další výhody/nevýhody?

Odpověď: Vzhledem k tomu, že jsme schopni oznamovatele vyslyšet i přes tzv. Softwarového klienta, lze jako velkou výhodu spatřovat zejména v úsporu času i pohonných hmot, neboť oznamovatel nemusí nikam dojíždět. Zároveň je možné se s oznamovatelem domluvit na určitém čase, kdy bude výslech proveden, tudíž si oznamovatel mezitím může např. dojít z práce domů, zařídít si hlídání pro děti apod. Současně si určuje místo, ze kterého výslech uskuteční, což v něm může vzbudit pocit jistoty a bezpečí.

Co se týče nevýhod, ty lze dle mého názoru spatřovat zejména v tom, že mezi oznamovatelem a policistou nedochází k osobnímu kontaktu. Z toho vyplývá, že policista musí vždy zvážit, zda je vhodné konkrétní výslech provádět přes videokonferenční jednotku či nikoliv, neboť u určitých výslechů by měl být osobní kontakt rozhodně zachován. Jako příklad lze uvést případy, které zasahují do intimní oblasti vyslychaného.

K tomu bych ještě ráda doplnila, že vždycky když oznamovatel přijde na POL POINT, tak má možnost si formu výslechu zvolit, tudíž pokud s formou přes videokonferenční jednotku nesouhlasí, je s ním proveden klasický výslech. V případě, že s danou formou výslechu oznamovatel souhlasí, je s ním konkrétní skutek řádně zaevidován.

8. Může podle Vás postupně POL POINT nahradit osobní kontakt oznamovatele s policistou?

Odpověď: Dle mého názoru nemůže. Vždycky budou existovat případy, které se bez osobního kontaktu neobejdou. Pokaždé totiž záleží jen na vyslychající osobě, tj. např. na policistovi, aby posoudil, zda je v dané věci vhodné konkrétní osobu, např. svědka, vyslychat přes videokonferenční jednotku či nikoliv.

9. S jakým problémem se v souvislosti s POL POINTem nejčastěji setkáváte? Dochází někdy k technickým problémům?

Odpověď: Stejně tak jako v každé jiné práci, tak i my se občas potýkáme s nějakým tím problémem. Asi nejčastěji se setkáváme s technickým problémem v podobě kolísání signálu, ke kterému může dojít při velmi špatném počasí. Na příslušném oddělení, kde se POL POINT nachází, může pak dojít např. ke krátkému výpadku elektrického proudu. Když k takovéto situaci dojde, nejsme hned schopni se na videokonferenční jednotku připojit, protože se automaticky sama po výpadku elektřiny nerozběhne. Jedná se však o velmi ojedinělé případy, které se okamžitě řeší. Nicméně s občanem jsme v tu danou chvíli ve spojení a jsme schopni mu i tak pomoci.

10. Jaká věková skupina nejčastěji využívá této možnosti podání oznámení?

Odpověď: Co se týče oznámení z domova neboli přes tzv. Softwarového klienta, tak tuto službu využívají zejména osoby ve věku 20-50 let. Na POL POINTy pak chodí oznamovatelé různého věku.

11. Jaké skutky jsou nejčastěji ohlašovány?

Odpověď: Občané přes videokonferenčního zařízení nejčastěji oznamují např. podvod, neoprávněné opatření, padělání a pozměnění platebního prostředku, krádež, neoprávněný přístup k počítačovému systému a nosiči informací nebo zanedbání povinné výživy. Současně evidujeme i veškerá

oznámení protiprávního jednání pohybujícího se v přestupkové rovině. Zpravidla se jedná o přestupky proti majetku a vzápětí na to i o přestupky proti občanskému soužití.

12. Jaký je průměrný počet oznámení za měsíc/den?

Odpověď: Je to různé, někdy evidujeme za den pouze jeden trestný čin a mnohdy zas tři až pět. Samozřejmě, že jak jsem již uvedla v předchozích otázkách, tak neevidujeme pouze trestné činy, ale i jiná oznámení. Zároveň bych ráda uvedla, že v současné době na našem oddělení existují prozatím dvě pracoviště, která mohou evidovat přijatá oznámení.

13. Jak rychle je zajištěn tlumočnický v případě oznamovatele cizince/neslyšící osoby?

Odpověď: Na našem oddělení jsme schopni dohledat v systémech tlumočnický v jakémkoliv jazyce, kteří již předem souhlasili s prováděním výslechu přes videokonferenční zařízení. Časové rozmezí jejich přizvání k danému úkonu zaleží zejména na jazyce, jímž vyslychaná osoba hovoří. Současně jsme schopni přizvat k potřebnému úkonu i tlumočnicka pro neslyšící osobu.

Výslech cizince pak probíhá totožně, jako kterýkoliv jiný výslech touto formou, akorát s tím rozdílem, že k výslechu je na začátku přibrán tlumočnický, kterému jsou předem poskytnuty přihlašovací údaje pro připojení se do konkrétní videokonference.

14. Dochází k zneužívání této možnosti podání oznámení?

Odpověď: Ne, nedochází.

15. Uvažuje se v současné době o zřizování dalších? Případně do jakého kraje?

Odpověď: V současné době dochází k neustálému rozšiřování po celém Středočeském kraji. Zároveň naše oddělení spolupracuje i s Karlovarským, Plzeňským a také Jihomoravským krajem. V nejbližší době se k nám chtějí připojit i Královéhradecký kraj, Ústecký kraj a Pardubický kraj. Zájem projevil dokonce i Liberecký kraj.

16. Jaké jsou následné procesní a kriminalistické postupy po přijetí oznámení, případně provedení výslechu.

Odpověď: Následné potřebné úkony v dané věci (např. další výslechy, odborná vyjádření, znalecké posudky, různé žádosti apod.) provádí oddělení, na které se spisový materiál, tj. řádně zaevidované oznámení od oznamovatele, dle věcné a místní příslušnosti postupuje.

Rozhovor č. 2

1. Jak dlouho pracujete u Policie ČR? Na jakém oddělení aktuálně pracujete, a jaká je Vaše úloha ve vztahu k POL POINTu?

Odpověď: U Policie České republiky pracuji od roku 2016, což znamená že v současné době u Policie pracuji 7 let včetně roční základní odborné přípravy, 6 let ve výkonu. Jsem zařazen na Oddělení příjmu trestních oznámení, které se mimo jiné zabývá výslechy pomocí videokonferencí. Ve vztahu k POL POINTu – naše oddělení POL POINTy řídí, stará se o ně, využívá je a vzdáleně je obsluhuje. Dalo by se tedy říci, že POL POINTy spadají pod naše oddělení.

2. Jak dlouho s POL POINTy na svém pracovišti pracujete?

Odpověď: Od samotného začátku, to znamená od roku 2020, kdy byl spuštěn pilotní projekt POL POINT. Nejdříve byly otevřeny 2-3 místnosti. První byla na Karlštejně, druhá v Lysé nad Labem. Průběh projektu ovlivnila i probíhající epidemie Covid-19 a její opatření. Nejdříve, když začal tento pilotní projekt, tak byla naše kolegyně vyslána na stáž, a zhruba měsíc poté byla zavedena v rámci Policie směnnost. To znamená rozdělení do skupin A a B, aby se lidé v práci tolik nepotkávali, nemísily se skupiny právě kvůli nebezpečí nákazy Covidu-19 – tzn. aby byla v karanténě případně jen jedna z těchto skupin a nemuselo dojít k uzavření celého oddělení. Později se zjistilo, že jeden člověk nemůže pokrýt celý tento projekt, že nemůže být současně v obou těchto skupinách, takže zhruba po měsíci jsem byl přibrán já. V březnu v roce 2021 vzniklo Oddělení příjmu trestních oznámení, které bylo zařazeno ve Středočeském kraji pod Operační odbor. Dá se tedy v podstatě říci, že jsem na tomto oddělení od jeho vzniku.

3. Mohl/mohl byste prosím shrnout základní účel a princip fungování zařízení POL POINT?

Odpověď: POL POINTy jsou zabezpečené bezobslužné, nebo poloobslužné místnosti. Konkrétně jde o zabezpečenou místnost s videokonferenční jednotkou. Když tam člověk přijde, může skrze tuto jednotku

zkontaktovat Policii stejným způsobem, jako kdyby přišel na normální oddělení. Není tam žádný rozdíl, jen ten, že je to elektronicky prováděné na dálku. Co se týče rozdílu bezobslužný/ poloobslužný POL POINT, tak ten můžeme hledat v tom, jakým způsobem jsou místnosti POL POINTu zřizované. Naprostá většina z nich je bezobslužných, umístěných na budovách Policie nebo ve smluvených prostorách, kde veškerá obsluha probíhá na dálku, z naší strany. To znamená, že už od prvního zazvonění venku na zvonek to osobu propojí k nám na Oddělení příjmu trestních oznámení. Celou operaci, od zazvonění, střežení budovy, spuštění videokonferenční jednotky, navázání kontaktu, výsledku osoby, nahrávání, ukončení, rozloučení se ... to vše probíhá na dálku s námi. Dotyčný nemusí s ničím zacházet, na nic sahat. Osoba se jen posadí, a hovoří o svém případě, problému.

U poloobslužných POL POINTŮ je rozdíl v tom, že jsou zřizovány na úřadech. Osoba přijde na obecní úřad – člověk je v tomto případě omezen otevírací dobou úřadu – protože potřebuje využít službu POL POINT, spojit se s Policií. Pracovník úřadu osobu odvede do místnosti, kde je videokonferenční jednotka a videokonferenční jednotku zprovozní. Tento pracovník nám také pomáhá se ztotožněním osoby (i z důvodu toho, aby sám věděl, kdo se v prostorách úřadu pohybuje). Jakmile osobu vpustí před videokonferenční jednotku a pomůže mu navázat spojení s Policií, místnost opouští. Veškerá komunikace a ovládání jednotky poté probíhá opět z naší strany. Oznamovatel nebo žadatel o využití POL POINTu nemusí nic nastavovat ani obsluhovat.

Třetí variantou je Softwarový klient, který se sem dá zařadit, ale není vyloženě zařízením POL POINTu. Spíše jde o možnost, jak se videokonferenčně spojit. Existují tři druhy videokonference – stabilní, mobilní a Softwarový klient. Stabilní znamená, že jednotka je umístěna na pevně, nikam se nedá přenést. Je většinou připevněna na stojanu, k němu jsou připojeny obrazovky, kamera, a jsou tedy spojeny s jedním konkrétním místem. Mobilní jednotky se často umísťují na úřady. Zjednodušeně se dá říci, že jde o velký dotykový tablet s velkou obrazovkou a kamerou, kdy tento přenosný set je uložen na úřadě, a v případě potřeby pracovníci jednotku jen zapnou. Softwarový klient – v dnešní době stačí jen vyplanovat úkon videokonference, vytvořit odkaz do internetového prostředí, kdy

veškerá komunikace probíhá na privátní síti, aby se tam nikdo nemohl nabourat. Odkaz se vytváří do veřejné sítě (internetu), kdy člověk poté jen otevře odkaz v internetovém prohlížeči, tam to za něj automaticky vyplní přihlašovací údaje, nebo se osobě sdělí tyto údaje, pokud je nějaký problém. Člověk tedy bez toho, aniž by musel něco stahovat, tak se z vlastního zařízení (s přístupem k internetu) může na dálku spojit s Policií. Často dojde k nepochopení, kdy si osoba myslí, že potřebuje mít speciální program jako je Skype, Teamsy atp. – nikoli, komunikace probíhá čistě v prohlížeči. Člověk otevře odkaz, nastaví si webkameru, mikrofon a naváže se spojení. Poté dochází k ověření, zda se vidíme, slyšíme. Problémem může být to, že každý má jiné zařízení, trochu jinak nastavené, má jiné ochranné prvky (např. některé společnosti mají omezení, kam se mohou na internetu dostat), spojení se nenaváže, nevidíme se, neslyšíme se, tak v tu chvíli se hledají alternativy, jak to provést. Jinak nám ale Softwarový klient umožňuje provést videokonferenci odkudkoli a s kýmkoli.

Co se týče protokolu a jeho podepisování, tak v případě videokonferencí člověk podepisovat nic nemůže. Tiskne se to na naší straně, já to podepíšu a jelikož dotýčný se podepsat nemůže, tak Trestní řád jasně stanovuje, že úkon musí být povinně nahráván. Člověk je už od začátku poučen o pořizování nahrávky i s tím, že nahrávka bude později sloužit jako důkaz místo jejich podpisu a že je formulář vyplněn tak, jak jsme ho společně sepsali. Když výslech skončí, tak Trestní řád říká, že vyslýchaný má právo na to, aby mu byl sepsaný protokol přečten. V praxi se to nahrazuje spíše tím, že je mu formulář nasdílen a on si ho přečte sám, protože při našem čtení kolikrát lidé něco přeslechnou. Stává se ale, že když se lidé propojují z telefonu, tak mají často problém s tím to přečíst (jak je to malým písmem), tak jim to přečtu já. Jakmile souhlasí s tím, jak je to napsané, tak se výslech ukončí a nahrávka se přiloží ke spisovému materiálu k výslechu. Pokud by to chtěl později někdo rozporovat, například obhájce, že byl nepodepsaný protokol nějak upraven, tak se mu může pustit provedená nahrávka. Aby místo pro podpis vyslýchaného nebylo úplně prázdné, a taky proto, že u něj není zmínka o tom, že byl výslech proveden videokonferenčně (to je v rámci textu a poučení), tak jsme si na oddělení nechali vytvořit razítko, které říká, že protokol není podepsán z důvodu videokonference, a že osoba byla poučena v rámci

videokonference. Tímto razítkem řešíme také poučení osob, kdy poučení je zaznamenáno na začátku nahrávky. Je zaznamenáno, že jim bylo poučení předloženo, že si to přečetli, že souhlasí případně s tím, že jim to bude zasláno elektronicky. My potom na formuláři orazítujeme, že byli poučeni v rámci videokonference.

Co se týče zvláštních osob, jako jsou například zvlášť zranitelné oběti, tak z naší strany vesměs žádná speciální opatření nejsou. Každá osoba je poučena o tom, jak bude výslech proveden, že to bude videokonferenčně, a že to bude nahráváno. Úkon podle Trestního řádu § 55 odst. 2 o utajení totožnosti i podoby svědka vesměs neděláme, protože to je spojené s tím, že by nahrávka musela být po provedení „rozkostičkována“, dělaná kopie vedle spisu, a to už je složitější. Někoho nahrávat, aby se poté nahrávka rozmazávala je podle mého nesmysl. Pokud taková osoba chce využít POL POINT, má na to samozřejmě právo a je o tom i vždy poučena, že na to má právo. Ještě jsme se s tím ale nesetkali. Kdyby na tom člověk trval, požadoval to, nechtěl jít na oddělení z nějakého řádného důvodu, tak by se to provedlo. Spíše se ale s lidmi domlouváme, že se to neprovede, právě z důvodu rozkostičkování a další spousty úkonů okolo, v podstatě zbytečných úkonů. Pozveme je na oddělení, kde se to bude evidovat způsobem jakým má, a nemusí se poté nic upravovat. Ještě stojí za zmínku to, že pokud člověk (ať už zvlášť zranitelná oběť či kdokoli jiný) přijde na POL POINT, tak bez našeho svolení se do místnosti za ním nikdo další nedostane. Osoba, která je vpuštěna dovnitř je v chráněné místnosti, kam za ní nikdo nemůže. Pokud by se jednalo například o oběť napadení, tak se na místo může vyslat hlídka, která projde okolím, jestli se tam nikde pachatel nenachází. K zvlášť zranitelným obětem lze ještě říct, že za zvlášť zranitelnou oběť se považuje i dítě, a my výslechy dětí neděláme. Neděláme je proto, protože přes videokonferenci by měl být přítomen zástupce OSPODu a je to náročnější z hlediska jeho přizívání atd. Na oddělení je to snadnější, protože tam stačí u výslechu přítomnost pouze zákonného zástupce (většinou rodiče). S rodičem se dítě vyslechne a věc se následně dále řeší. Záleží potom také ale případ od případu, jestli rodič není ve věci osobně zainteresovaný. Takže pokud bych to shrnul, tak v případě, že by to bylo potřeba, tak výslech dítěte provedeme, ale určitě to není běžné.

4. Jaký je nejvyužívanější způsob komunikace ze tří dostupných?

Odpověď: To je různé, statistiky s sebou bohužel nemám. Ze začátku byla nejvyužívanější varianta Softwarový klient, protože POL POINTy jako takové lidé neznali, nevěděli, co to je, jak to funguje, jejich zavádění nebylo ani nijak medializované. Nějaké spoty na internetu, v televizi, v novinách proběhly, ale že by to lidé nějak více zaregistrovali mi osobně nepřišlo. U nás se zavedlo, že v případě, že jde oznámení na tísňovou linku 158, řeší to operační středisko. To hovor přijme, vyhodnotí, co se stalo a zjišťuje se, jestli je potřeba vyslat na oznámení hlídku, nebo jestli jde o „formalitu“. Pokud jde pouze o to přijmout samotné oznámení, bez nutnosti vyslání hlídky, která by na místě neměla nic k řešení, předá se věc nám. Pokud by naše oddělení nebylo, řeklo by se člověku, že se jeho oznámení zpracovává a ať se dostaví na obvodní oddělení – a člověk by se musel dostavit. Takhle se to předá k nám, my se zkusíme s těmi lidmi propojit, zjistit co se stalo a poučíme je, že by to mohlo proběhnout skrze videokonferenci. Pokud chtějí využít této možnosti, zkusíme navázání spojení a pokud vše funguje, jak má, tak oznámení přijmeme takto na dálku.

Nicméně jak postupně vznikají další a další místnosti, tak začínají převládat před oznámeními z domova. Dnes je přes 40 POL POINTů, a rozšířily se i za hranice Středočeského kraje, kde pilotní projekt vznikl. Dnes jsou i v Plzeňském kraji, Karlovarském, Jihomoravském ... a plánují se rozšiřovat dále.

Osoba může i sama přijít k POL POINTu, zazvonit, zvonek se na dálku spojí s naším oddělením a my to s ním řešíme, pokud v tu chvíli neřešíme jiná oznámení. Na oddělení máme celkem dvě videokonferenční jednotky, takže v jednu chvíli můžeme řešit pouze dvě oznámení. Pokud zrovna volno není, je osoba přesměrována na operační středisko, kde je poučena o tom, že se osobě někdo ozve až bude možnost, nebo se tam pošle hlídka, pokud to nesnese odkladu. Druhou možností je, že si člověka já sám poučím, že teď momentálně děláme něco jiného, a jestli může přijít např. za hodinu. Vezmu si kontakt a nějak se domluvíme. Jde o individuální situace, které se řeší za pochodu. POL POINTy jsou otevřené od 8.00 do 22.00, což je směna našeho oddělení.

5. Jak probíhá zaškolení policisty k práci s videokonferenčními zařízeními?

Odpověď: Aby člověk mohl dělat videokonference v rámci Policie České republiky, musí projít školením, udělat si certifikaci o tom, že byl seznámen s oprávněními a s náležitostmi využívání videokonferenčních jednotek a samozřejmě proškolením, jak se ovládají, aby s nimi uměl zacházet.

6. Změnilo/zefektivnilo se využívání POL POINTu od prvních let užívání do současnosti?

Odpověď: Určitě se změnilo. Rozšířilo se minimálně povědomí o této možnosti. Jak jsem říkal, ze začátku to lidé neznali, vůbec tam nechodili, když přišli, byli překvapení, že něco takového existuje. Navíc jak to byl pilotní projekt a nikdy nic podobného nebylo, tak se průběžně „vychytávaly mouchy“ – např. nešlo připojení, nešlo sdílet obsah formuláře co se sepsal, aby si ho oznamovatel mohl v klidu přečíst, muselo se mu to číst nahlas atd.

Co se týče zefektivnění, tak dříve když člověk přišel na POL POINT s tím, že chce něco řešit, a přinesl si k tomu své podklady v papírové podobě, např. smlouvu, která nebyla dodržena, různé výpisy apod., tak nastal problém v tom, že nám je neměl, jak předat, protože jsme v tu chvíli byli každý na jiném místě. Muselo se domlouvat, jak se tyhle podklady předají, jestli pro tyto dokumenty pojede hlídka, nebo to osoba pošle poštou, nebo jestli má osoba možnost to oskenovat a poslat... protože jiná forma nebyla. Později došlo na POL POINTech ke zřízení schránky, kam to nyní může osoba hodit. Ta je zamčená, nikdo nepovolaný se do ní nedostane. Jakmile tedy osoba donese podklady, které chce předat policii, nemůže je oskenovat a poslat jiným způsobem, tak se poučí, aby je vložila do schránky. Do schránky osoba nemusí vkládat jen podklady, ale lze tam vložit i nálezy – např. nález peněženky, kterou osoba přijde odevzdat (nelze ji jen tak zanechat v místnosti na stole, protože bychom do této místnosti po něm nemohli nikoho vpustit). Opět pro to tedy dříve musela přijet hlídka, nebo byl člověk poučen, aby to odnesl na úřad, nebo byla zavolána obecní policie. Nyní dochází k základnímu výsledku před kamerou – kde to našel, co v tom je, jak to vypadá a

osoba má poté možnost to zanechat ve schránce a odejít. Obsah schránky přijede vyzvednout hlídka, jakmile má čas.

Co se týče technické stránky, tak tady si ani nemyslím, že by došlo k výrazné změně/ zefektivnění. Místnosti byly od začátku dobře promyšlené, jak mají fungovat, jen se vychytávaly nějaké malé nedostatky. My, když se s člověkem propojíme, zjistíme, co se stalo, jak se to bude dále řešit, tak tohle všechno probíhá nenahrávaně. Člověk tam totiž mnohdy přijde a neví, že jde na videokonferenční jednotku a stává se, že lidé nechtějí být nahrávání, nechtějí, aby to bylo tímhle způsobem provedené. Pořízení nahrávky o úkonu je ale jednou ze základních povinností podle Trestního řádu. Prvotně s nimi tedy pohovoříme o tom, co se stalo, zda to Policie bude řešit/ neřešit, jestli je jiný postup, který by měla osoba zvolit apod. To je stejné, jako když osoba přijde na oddělení, kde s ním tenhle prvotní rozhovor provede dozorčí služba. Jakmile se zjistí informace, že je potřeba sepsat oznámení, výslech, tak teprve poté se přizve nahrávání na samotný úkon. U výslechů z domova skrze Softwarového klienta byl v tomhle směru ze začátku problém, protože tam se musel vyplánovat úkon, a přitom se rozhodovalo, zda půjde o úkon s nahráváním nebo bez nahrávání (nahrávat se nemusí například nějaká školení na dálku, naopak vždycky se musí nahrávat výslech na dálku). Úkon se tedy vyplánoval, vytvořil se odkaz, který se následně zaslal osobě. Osoba se připojila a nahrávat se začalo v okamžiku, na který byla schůzka naplánována. Vstup do virtuální místnosti byl umožněn maximálně 5 minut předem, což znamená, že jsme měli jen 5 minut na to, zkusit, jestli se vůbec propojíme, jestli to funguje a je to stabilní, jestli to „nepadá“, dále nám člověk musel v rychlosti říct, jestli má všechny podklady, případně nám něco nasdílel, ukázal. Ne vždy se to ale stihlo, nebo se povedlo osobě včas připojit. Nahrávka má určité náležitosti, jak má vypadat. Nicméně ze začátku se stávalo, že se začalo nahrávat, a na nahrávku jsme museli do prázdna říct, že čekáme, zda se připojí ten a ten, že už je tolik a tolik a dotyčný se ještě nepřipojil, že zkusíme propojení atd. Potom se vypnul zvuk a do toho se volalo, takže prvních 20 minut bylo v podstatě hluchých, protože člověk nechápal, co tam má nastavit nebo kde má na co kliknout. Nebo se vyplánoval úkon bez nahrávání, udělala se zkouška propojení, jestli to bude fungovat a potom se schůzka musela zrušit, odpojit se, vyplánovat úkon

s nahráváním a poslat nový odkaz, protože starý odkaz už byl neplatný. S tím přicházely další problémy, takže půl hodiny jsme to celé rozcházeli, abychom se spojili a vesměs jsme začínali opět od začátku. Už to potom netrvalo půl hodiny, ale třeba jen čtvrt hodiny. Zefektivnilo se to tím, že nám byly přiděleny dvě virtuální místnosti nastalo (protože máme dvě videokonferenční jednotky na oddělení), které si můžeme nastavovat podle sebe. Generujeme odkazy, jak potřebujeme a nemusíme nic zadávat do kalendáře. Provedeme zkoušku, všechno je v pořádku, budeme oznamovanou událost sepisovat, tak potom se vyplánuje úkon v kalendáři, kde se navolí, že jsme v téhle místnosti a nepotřebujeme generovat novou místnost. V místnosti potom počkáme, nikdo se neodpojuje, a jakmile nastane zvolený čas, zahájí se nahrávání. V tomhle určitě vidím velké zefektivnění.

7. Jaké má podle Vašeho názoru výhody/nevýhody kontakt s oznamovatelem na dálku oproti osobnímu setkání? Má POL POINT nějaké další výhody/nevýhody?

Odpověď: Určitě tu jsou výhody i nevýhody. Jestli začneme těmi výhodami, tak výhodou je, že skrz videokonferenční jednotky se můžeme propojovat v rámci celého světa. Není to omezené vzdáleností. Pokud je stabilní internet, webkamera, mikrofon, a je zařízení, které tohle všechno zvládne, tak se připojíme. Já sám jsem dělal výslechy, kdy jsme se propojovali s Jihoafrickou republikou nebo na Kanárské ostrovy ... jde to opravdu odkudkoli, kamkoli. Kolikrát byl dříve tohle problém, jak se vůbec s dotčným spojíme, jak to naplánujeme, jestli tam za osobou někdo pojede, nebo jestli se tam například osoba dostaví na nějaký soud, kdy v rámci mezinárodní spolupráce bude vyslechnut z jejich videokonferenční jednotky. Tohle všechno odpadá. Když se budeme držet v České republice, tak to urychluje komunikaci, nemusí na místo vyjíždět hlídka, informovat osobu, ať se dostaví na oddělení, kde se to sepíše apod. S touto myšlenkou vznikalo i naše oddělení, kdy cílem bylo uvolnit pracovní síly, aby policisté nemuseli být neustále na odděleních a něco sepisovat. Přijedou k případu, udělají úkony, které musí na místě udělat – tzn. ohledání, přijede technik, zjistí se, co se stalo, provede se šetření v okolí a poté se obvykle hlídka s oznamovatelem/ poškozeným vrátila na

služebnu, aby s ním sepsali výpověď a mohly být zahájeny úkony trestního řízení. To odpadá, protože hlídka se nyní nemusí stahovat zpátky na oddělení a může jet k dalšímu případu. Musí ale osobu poučit o tom, že má možnost využít videokonferenční jednotku z domova nebo z POL POINTu a zeptat se, jestli ji chce využít. My pak výslech provedeme za hlídku, která na místo vyjela. Tím uvolníme pracovní síly a urychlíme tak i celé zpracování.

Co se týče nevýhod. Vyslechnout člověka, aby to mělo všechny náležitosti je samozřejmě také náročné, ale přece jen posadit si ho před sebe, sepsat jeho oznámení, otočit na něj monitor, aby si to přečetl a mohli jsme případně něco upravit, není postupově nějak komplikované. Jakmile se do toho ale vloží nahrávání, je nutné přesně dodržovat dekorum, postupy, jak to má vypadat. V praxi, když přede mnou přes stůl sedí člověk, a začne hodně odbíhat od tématu, tak ho zastavím a doptávám se na klíčové informace o události se kterou za námi přišel. U videokonference je to jiné, tam se musí dodržovat dané fáze (monolog, dialog). Osobu je možné během výslechu usměrňovat, ale neměl bych ho přerušovat a zasahovat mu do toho během fáze monologu. Z toho vyplývá i to, že z časového hlediska je to náročnější než sepsání protokolu na služebně.

Další nevýhodou může být i to, když si osoba s sebou přinese vlastní podklady, kterým sama moc nerozumí a neorientuje se v nich. Na oddělení bychom si to od něj vzali, prošli to spolu, ofotili a přiložili ke spisu. To u videokonferenční jednotky nemůžu. Pokud to má v elektronické podobě, tak mi to může předem poslat, abych se v tom zorientoval. Což je mnohdy i žádoucí. Pokud nemá, tak se tím musí „prokousat“ sám, protože možnost nápomoci z mé strany není. Tenhle problém je potom i v jiných věcech. Někteří neumí dohledat email, neumí hledat v historii emailů, podívat se do hlavičky emailu, podívat se kdo je odesílatel ... člověk by řekl, že to jsou v současné době základní věci, ale lidé jsou různí. Občas nechápou, kam mají kliknout, nebo kde mají co hledat. V tomto je to opět jednodušší na služebně, tam mi osoba zařízení podá, a já si to sám dohledám.

Poslední nevýhoda, se kterou se také setkáváme je situace, kdy se spojujeme s člověkem, který se na nás obrací s podezřením na IT podvod, a chce se připojit ze svého osobního zařízení. Stává se, že v rámci tohoto druhu podvodů,

se poškozený nechá přimět k tomu, aby si do svého počítače nainstaloval program pro vzdálené ovládání plochy (nejčastěji TeamViewer). Jakmile má poškozený ve svém zařízení nějaký takový program, tak nevíme, co všechno na něm pachatel prováděl nebo co dalšího bylo do počítače nainstalováno. V tuto chvíli se s ním na tento počítač/ jiné zařízení propojovat nebudeme. Důvodem je jak ochrana našeho systému, tak i trestního řízení, aby např. nebyl odposloucháván výslech apod. Takže i když má oznamovatel sebe kvalitnější zařízení, já se s ním na něj nepropojím.

8. Může podle Vás postupně POL POINT nahradit osobní kontakt oznamovatele s policistou?

Odpověď: Zcela ne. K úplnému nahrazení podle mého názoru nedojde. Nicméně si myslím, že se to bude rozšiřovat. Bude více POL POINTů a bude více videokonferencí na dálku. V určitých případech je to v podstatě stoprocentní náhrada za oddělení, náhrada osobního kontaktu. Ale k úplnému nahrazení určité nedojde. Jsou případy, které se musí řešit osobně.

9. S jakým problémem se v souvislosti s POL POINTem nejčastěji setkáváte? Dochází někdy k technickým problémům?

Odpověď: K technickým problémům samozřejmě někdy dochází. Je to pořád technika a technika může kdykoli selhat. Technické obtíže jsou různé. Může dojít k selhání spojení, výpadku kvůli deštům, bouřkám, kdy spojení vypadne, nefunguje, nepojíme se. Stoprocentně výpadkům připojení zabránit nemůžeme. Stávalo se nám, že jednotka, když nebyla dlouho používaná, žádný oznamovatel tam dlouho nebyl, tak se jednotka vypnula. Když potom oznamovatel přišel, tak nešlo navázat spojení, protože jednotka na jeho straně byla vypnutá a nešlo člověka poučit, jak jednotku opět zapnout. Ono to není ani žádoucí, protože POL POINT má být bezkontaktní a osoba by neměla na nic sahat, nic ovládat. Když jsme se s těmito problémy na začátku setkávali, tak se operativně

odstraňovaly, a nyní jde o ojedinělé případy. Vypínání POL POINTu při dlouhodobějším nevyužívání se už odstraňuje skrze nastavení softwaru.

Že by tady byly i jiné technické problémy, to si nemyslím. Že by došlo k selhání kamery, jednotky se rozbíjely, nebo podobně, to mi nepřijde. Využívaná technika je kvalitní a problémy s připojením nemá. Co se týče softwarového klienta, tam je velké množství různých zařízení, různých nastavení, která oznamovatelé na svých zařízeních mají. Podle toho se potom postupuje dál. Proběhne zkouška a připojení funguje nebo nefunguje. Základní závadu jsme schopni společně odstranit, ale pokud je to složitější, a já bych mu po telefonu musel vysvětlovat, kde má, co v nastavení měnit, i případně proti jeho vůli, protože to k propojení potřebuje, tak to pro tento způsob podání oznámení také není žádoucí. Spíše se ho zeptám, jestli nemá jiné zařízení, kterým by se mohl připojit, protože s tímhle zařízením to nefunguje. Pokud ne, nezbyvá mu nic jiného než se dostavit na oddělení. Ale tohle už není technická závada na naší straně.

Co se týče situace, kdy spojení během výslechu vypadne. Je dáno, že nahrávka by měla být nepřerušovaná. Pokud ale spojení v půlce vypadne, tak záleží mimo jiné i na druhu výpadku. Pokud jde o dvouminutový výpadek, člověk se znovu propojí, a na nahrávku dojde k poučení, že došlo k výpadku, že se osoba na chvíli odpojila, ale chce dále pokračovat, tak pokračujeme. Pokud prodleva byla delší, 5 minut maximálně, tak se musí začít od znovu.

10. Jaká věková skupina nejčastěji využívá této možnosti podání oznámení?

Odpověď: Nelze říci, že by určitá skupina využívala možnost POL POINT více než jiná, funguje to obdobně jako na klasickém oddělení, kde je příchod oznamovatelů různorodý a jiný každý den. Naprostá většina oznamovatelů se dozví, že se jedná o bezobslužné místo s videokonferencí až po dostavení se na POL POINT se svým oznámením nebo žádostí o radu. Nestává se, že by určitá věková skupina po tomto zjištění již formu nevyužila a požadovala osobní kontakt, to spíše záleží na daném problému, který chtějí řešit. Jak už jsem říkal, z hlediska věku bývá problém pouze s osobami mladšími 18 let – musí být přítomen zástupce či OSPOD, v tuto chvíli to máme nastavené tím způsobem, že výslechy nezletilých

neprovádíme, poučíme a předáváme na místní OOP kterému záležitost patří. Problém může být poté ještě u osob pokročilého věku, kteří mají třeba problém se sluchem.

11. Jaké skutky jsou nejčastěji ohlašovány?

Odpověď: I zde platí, že se jedná o různorodost při využívání POL POINTů, ovšem častější jsou přestupky (proti občanskému soužití a majetku) a trestné činy proti majetku. Různorodost je víceméně stejná jako na klasických odděleních.

Nicméně vzhledem k tomu, že Oddělení příjmu trestních oznámení kontaktuje lidi po oznámení na linku 158 a zkouší propojení na jejich zařízení, v tomto případě jednoznačně převládá kriminalita v oblasti IT, zejména podvodná jednání, jako je typicky získávání údajů o heslech, o platebních kartách, bankovních účtech, napadávání sociálních sítí apod. Tyto jsou prioritně směřována na naše oddělení, abychom se je pokusili vyřešit vzhledem k našim lepším zkušenostem, než mívají dozorčí na klasických odděleních.

12. Jaký je průměrný počet oznámení za měsíc/den?

Odpověď: Celkový počet oznámení včetně přestupků, TČ ale i věcí které policie dále nešetří, pouze eviduje (poznatky, pomoc občanům, předávání informací atd.) byl v roce 2022 na OPTO téměř 1000. Za rok 2023 pak těchto oznámení bylo lehce přes 1300, tedy je vidět nárůst počtů oznámení, který je logický i vzhledem k otevření nových kontaktních míst POL POINT. V roce 2024 za první měsíce je stále znatelný trend růstu počtu oznámení.

13. Jak rychle je zajištěn tlumočnick v případě oznamovatele cizince/neslyšící osoby?

Odpověď: Byl vytvořen seznam tlumočnicků, kteří mají zařízení, se kterým mají možnost se připojit. Jde o tlumočnický, kteří projevíli zájem o to pomoc v případě, že je potřeba provést výslech s tlumočnickem. Jakmile přijde osoba, u

které je třeba zajistit tlumočníka, rozešle se poptávka všem tlumočnickům daného jazyka. Pošle se jim email a SMS upozornění, že v emailu mají požadavek a kdo se první ozve, že by měl zájem, tak ten se k výsledku přizve. Rychlost odezvy je různá. Pokud se nikdo neozve, což se může stát zejména pozdě večer nebo v průběhu noci, tak se začnou tlumočníci obvolávat, dokud se nedovoláme někomu, kdo by měl zájem, čas a ten se poté přizve. K delší prodlevě ale nedochází. Jde o řády minut, nejvýše zhruba do půl hodiny se tlumočnick sežene. Já osobně jsem se ještě nesetkal s člověkem/ jazykem, na který bychom neměli tlumočníka, ale samozřejmě na některé jazyky je tlumočnicků méně.

14. Dochází k zneužívání této možnosti podání oznámení?

Odpověď: Neřekl bych, naopak jelikož je zde pořizována nahrávka v případech trestných činů, myslím si, že toto spíše osoby odrazuje od zneužití či křivého oznámení.

15. Uvažuje se v současné době o zřizování dalších? Případně do jakého kraje?

Odpověď: Určitě ano, ale nejsem schopen říci kde a kdy budou zřízeny a ani v jaké formě (na úřadech, budovách policie, přenosné či jiné nové formy). Toto se domlouvá spíše na úrovni krajských ředitelství. Nejvíce v tuto chvíli spolupracujeme s Plzeňským krajem, kde si myslím, že budou přibývat další místa. Myslím, že poté by měly přibývat i v Karlovarském kraji a z doslechu by snad Brno (Moravskoslezský kraj) mělo zřizovat i vlastní oddělení OPTO, tedy zřejmě i své vlastní POL POINTy (předpokládám). V tuto chvíli jsou všechny POL POINTy i v jiných krajích směřovány do našeho jediného oddělení ve Středočeském kraji.

16. Jaké jsou následné procesní a kriminalistické postupy po přijetí oznámení, případně provedení výsledku.

Při příjmu oznámení věc kompletně evidujeme do elektronického trestního řízení (ETŘ) a založené formuláře samozřejmě i tiskneme a odesíláme. To znamená, že v případě trestných činů zakládáme spis, evidujeme všechny znaky (osoby, atributy pachatele, popis skutku, způsobenou škodu, kvalifikace atd.), probíhá veškeré zákonné poučení a výslech osoby (toto je na nahrávce, která je poté stažena a přiložena ke spisovému materiálu, stahování provádí až článek, který věc šetří). OPTO provádí zahájení úkonu trestního řízení (výslech je dle §158 odst. 6 TrŘ, tedy se již jedná o úkon, a tudíž musí být řízení zahájeno), které se odesílá na státní zastupitelství dle místní příslušnosti. Celé takto zaevidované oznámení se s úředním záznamem postupuje na příslušné oddělení Policie, které věc bude dále řešit, OPTO neprovádí žádné jiné úkony.

V případě, že je zjištěno, že je nezbytné provést neodkladné úkony ve věci (často bývá blokáce převedených financí na účet pachatele), kde tedy není možné s těmito čekat až si příslušný článek věc převezme, je tento vyrozuměn skrze cestu operačního střediska a přizván do daného spisu, aby tyto úkony provedl a dále se s tímto ve věci spolupracuje. Tyto úkony dělají příslušné články, a ne OPTO z toho důvodu, že jsou určité místní zvyklosti a dohody a postupy se státními zastupitelstvími, je tedy lepší, aby tyto úkony prováděl ten článek, který věc bude dále šetřit.

4.1.1 Shrnutí rozhovorů

Ústředním tématem řízených rozhovorů bylo téma POL POINT, a jejich využívání u Policie České republiky. Na otázky odpovídali dva respondenti, konkrétně dva příslušníci Policie ČR, kteří s nimi pracují už od jejich prvotních let, kdy byly POL POINTy v České republice spuštěny. Možnost podat oznámení o trestném činu, případně přestupku, bez nutnosti sepsání oznámení v přímém kontaktu s policistou, je v oblasti podání oznámení novinkou. Osoba, pokud má zájem, tak v současné době může dojít na jakékoli kontaktní místo policie, tzv. POL POINT, a nechat se vyslechnout videokonferenčně na dálku. Navíc, pokud by člověk nechtěl ani nikam chodit, má možnost požádat o vyslechnutí skrze tzv. Softwarového klienta, který funguje na podobném principu. Osoba obdrží na svoje osobní zařízení email s odkazem, přes který se odkudkoli (z domova či jiného místa, které je pro člověka příjemné) může spojit na dálku s policistou (v určený čas) a být vyslechnut o předmětné události, kterou chce ohlásit. Osobní zařízení však vždy musí mít mikrofon, kameru a samozřejmě připojení k internetu. Vhodné je taktéž poznamenat, že vždycky když oznamovatel přijde na POL POINT, tak má možnost si formu výslechu zvolit, tudíž pokud s formou přes videokonferenční jednotku nesouhlasí (nechce být nahráván), je s ním proveden klasický výslech.

Z výše rozepsaných odpovědí dotazovaných lze získat náhled na fungování POL POINTů a celkově na účel, případně myšlenku, s jakou docházelo k jejich zavádění. Dotazovaní taktéž shrnuli základní rozdělení POL POINTů a rozdíly, které mezi nimi lze nalézt. Rozdíly lze hledat nejen v umístění, kdy poloobslužné POL POINTy lze najít zpravidla na úřadech, zatímco bezobslužné při odděleních či bývalých odděleních Policie ČR. Rozdíl mezi nimi je i ve způsobu jejich obsluhy. Zatímco bezobslužný obsluhuje a nastavuje policista na dálku, u poloobslužných POL POINTů je třeba spolupráce s pracovníkem úřadu. Výhodou pro oznamovatele je v obou případech to, že oni nic obsluhovat, na nic sahat, případně nic mačkat nemusí.

Zavádění POL POINTů provázela i řada nedostatků. Tyto nedostatky souvisely například s technickými obtížemi, jako byly problémy s připojením či sdílením souborů. Dalším může být i to, že oznamovatel zprvu neměl možnost ponechat důkazy, které si s sebou přinesl, případně nález, který přišel odevzdat,

na POL POINTu. Člověk musel po podání oznámení důkaz zaslat, nebo musela být k POL POINTu vyslána hlídka. V případě nálezů osoba musela odnést nález na určené místo. Tento nedostatek se však brzy odstranil, a to přidáním speciální schránky, která je uzamčená a nikdo nepovoláný se do ní nedostane. Na základě rozhovorů lze tedy usoudit, že nedostatky POL POINTŮ se během let snížily na minimum. Nevýhodou ale nadále zůstává například situace, kdy si osoba přinese k výsledku vlastní podklady, kterým však příliš nerozumí, a policista mu v tuto chvíli na dálku nemůže pomoci se v těchto podkladech zorientovat, jako by tomu bylo při osobním setkání.

Oba respondenti zmiňovaly i řadu výhod, které souvisejí s výsledkem na dálku. Vzhledem k tomu, že jsou nyní policisté schopni oznamovatele vyslýchat i přes tzv. Softwarového klienta, tak je možné velkou výhodou spatřovat zejména v úspoře času i pohonných hmot, protože oznamovatel nemusí nikam dojíždět. Zároveň je možné se s oznamovatelem domluvit na určitém čase, kdy bude výslech proveden, tudíž si oznamovatel mezitím může zařídit co potřebuje. Současně lze další výhodou vidět i v možnosti si určit místo, ze kterého se výslech uskuteční, což v oznamovateli může vzbudit pocit jistoty a bezpečí. Jinou výhodou je i uvolnění pracovních sil policistů či skutečnost, že oznámení může podat i cizinec nebo osoba neslyšící. K tomuto typu výsledku se přizve tlumočník, a to ten, který je v seznamu tlumočnicků, kteří projeví zájem o to, pomoci v případě, že je potřeba provést výslech s tlumočnickem. Konkrétně jde poté o toho, který nejrychleji zareaguje na výzvu.

Jelikož je v místnostech POL POINT umístěna videokonferenční jednotka, skrze kterou se celý úkon provádí, tak je nutné, aby policista prošel školením a udělal si certifikaci. Certifikace se týká toho, že byl policista seznámen s oprávněními a s náležitostmi využívání videokonferenčních jednotek. Proškolení samozřejmě zahrnuje i to, jak se videokonferenční jednotky nastavují a ovládají, aby s nimi posléze uměl zacházet.

Co se týče statistik využívání místností POL POINT, tak respondenti uvedli, že nejčastěji tímto způsobem dochází k oznamování podvodů, neoprávněného opatření, padělání a pozměnění platebního prostředku, krádeží, neoprávněného přístupu k počítačovému systému a nosiči informací nebo zanedbání povinné

výživy. Z hlediska přestupků se poté jedná o přestupky proti majetku a proti občanskému soužití. Četnost oznámení za den se liší. Nicméně počty se pohybují v rozmezí zhruba 1-5 oznámení za den.

Posledním bodem, který lze z rozhovorů vyzdvihnout je otázka výslechu osob, se zvláštním statutem. Z hlediska osob, které se dají zařadit do skupiny zvlášť zranitelných obětí (včetně dětí), tak jejich výslechy se na kontaktních místech POL POINT zpravidla neprovádějí. Podobně je tomu tak i v případě, že by se měl provést úkon podle Trestního řádu § 55 odst. 2 o utajení totožnosti i podoby svědka. S tímto úkonem jsou spojené další kroky, a to zejména povinnost rozmazání/ rozkostičkování tváře osoby, což by se dle respondenta číslo 2 dalo považovat za nadbytečné kroky, které by při podání oznámení na služebně nevznikaly. Nicméně pokud by některá se zmíněných osob vyžadovala výslech skrze POL POINT, výslech se tímto způsobem provede.

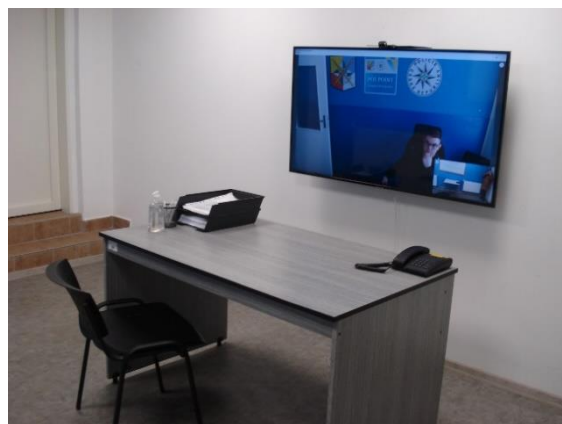
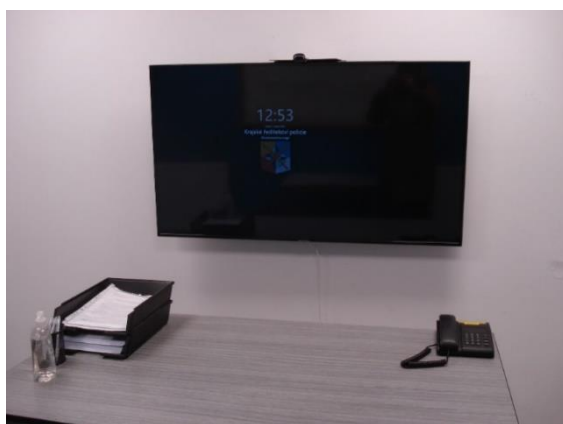
Dle názoru obou respondentů nikdy nemůže dojít k úplnému nahrazení osobního kontaktu oznamovatele s policistou videokonferenčním způsobem podávání oznámení. Důvodem je, že stále existují případy, které se musí řešit osobně. Příkladem mohou být případy, které zasahují do intimní oblasti vyslýchané osoby.

4.2 Fotografická dokumentace

4.2.1 Fotografická dokumentace vybraných POL POINTŮ

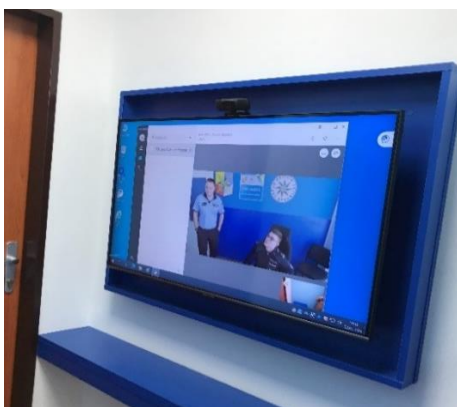
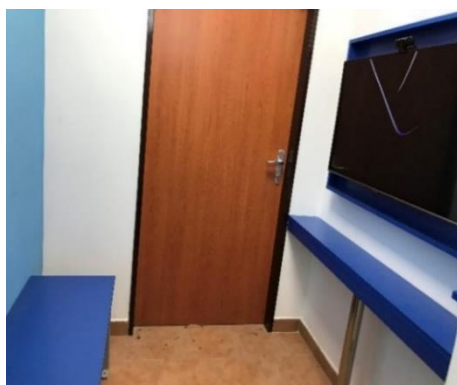
1) **Karlštejn**, adresa: Karlštejn 62, 267 18

Bezobslužný POL POINT na Karlštejně je vůbec prvním zavedeným POL POINTem. Nachází se v těsné blízkosti hradu Karlštejn, v objektu Policie České republiky. Je jedním z prostorově větších. Na stěně je velké logo Policie ČR, a vedle dveří je umístěna již zmíněná schránka na podklady, nálezy apod.

2) Králův Dvůr, adresa: 5. května 36, 267 01

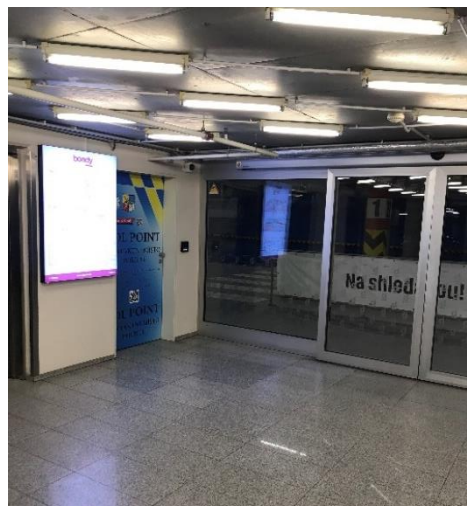
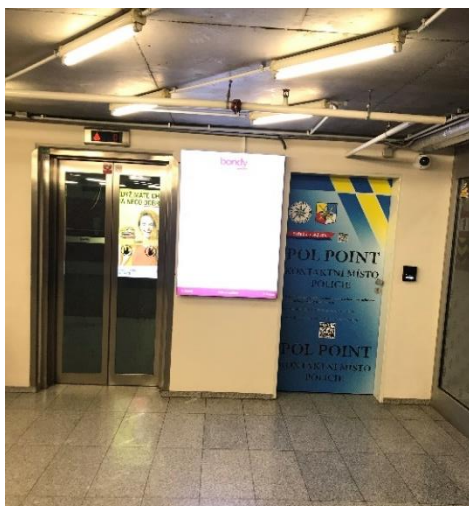
Bezobslužný POL POINT umístěn v Králově Dvoře se nachází v objektu Policie České republiky. Je jedním z prostorově menších. Při vstupních dveřích visí informační cedule, popisující účel POL POINTu, postup využití či jeho provozní dobu. Po vstupu do místnosti jsou po pravé ruce připraveny různé typy poučení. Není zde stůl, jako na POL POINTu na Karlštejně. Dále je z fotografií patrná odlišná podoba schránek.

3) Mladá Boleslav, adresa: tř. Václava Klementa 1459/1459, 293 01 MB II

Tento bezobslužný POL POINT je zajímavý svou lokací. Jako jediný z POL POINTů je umístěn v objektu nákupního centra, a to konkrétně v objektu nákupního centra Bondy v Mladé Boleslavi. Je velmi snadno přístupný a nachází se u vstupu na parkoviště v patře -2, hned vedle výtahu.

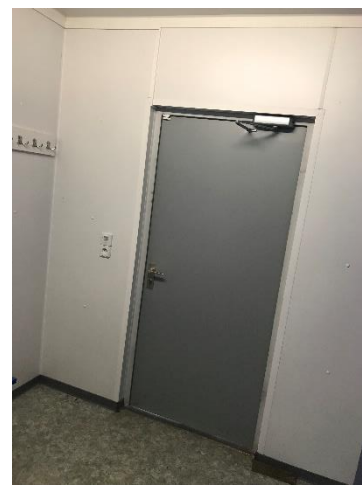
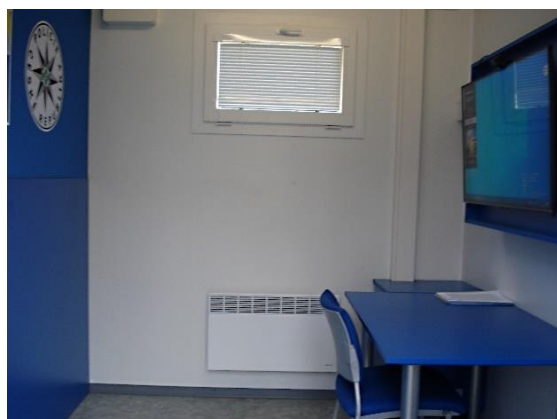

POL POINT byl původně zřízen na Magistrátu města Mladá Boleslav, ale později byl na základě řady důvodů přesunut do nákupního centra Bondy. Oznamovatelé mohou tuto možnost podání oznámení využít ve stanoveném časovém rozmezí od 7 hodin ráno do 21 hodin večer.⁶⁴

⁶⁴ SUCHÁNKOVÁ, Vlasta. POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY – KŘP STŘEDOČESKÉHO KRAJE. *Policejní Pol Point najdou občané i v Bondy centru Mladá Boleslav* [online]. 2023 [cit. 2024-02-04]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/policejni-pol-point-najdou-obcane-i-v-bondy-centru-mlada-boleslav.aspx>

4) Křinec, adresa: Dr. Chmelaře 190, 289 33

Dalším POL POINTem je POL POINT umístěný v městysu Křinec, okres Nymburk. Tato bezobslužná místnost se společně s POL POINTem v Rožmitále pod Třemšínem a ve Starém Plzenci nenachází přímo v budově Policie ČR, ale má podobu speciálního kontejneru, který stojí v těsné blízkosti této budovy.

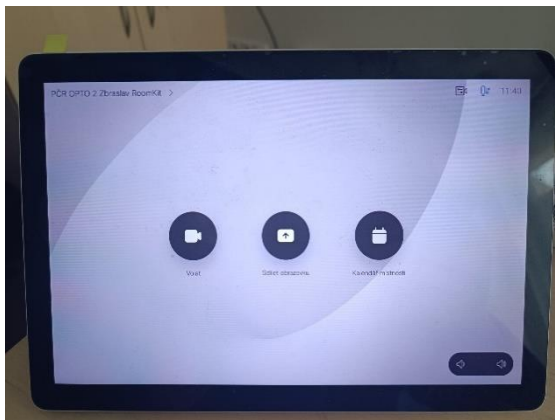
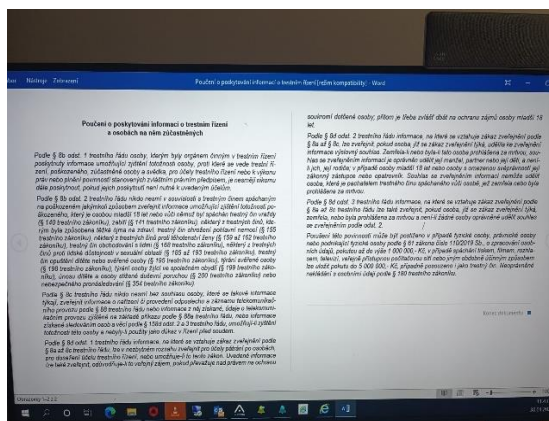
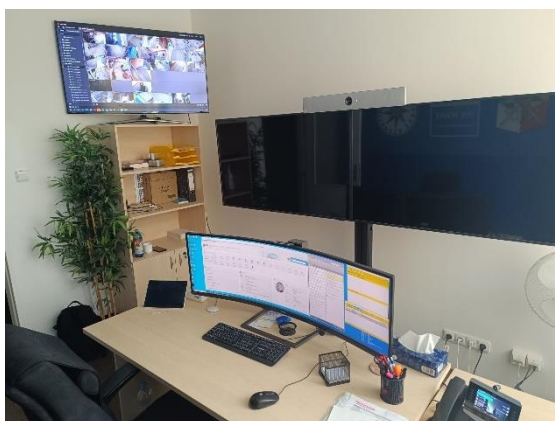
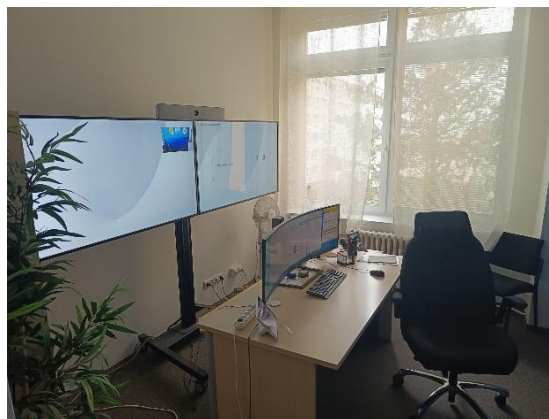
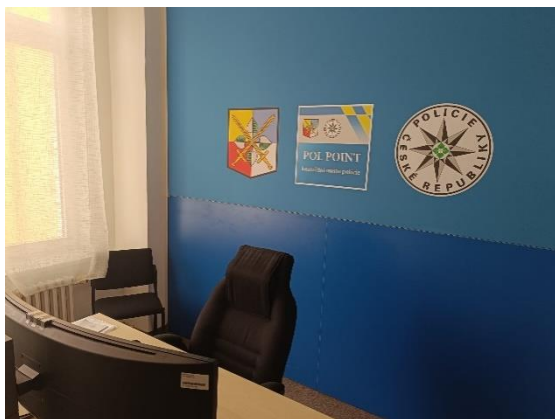
5) Lány, adresa: Masarykovo nám. 9, 270 61

Posledním vybraným je poloobslužný POL POINT nacházející se v objektu Obecního úřadu Lány. Stejně jako u jakéhokoli jiného poloobslužného POL POINTu je k jeho využití potřeba součinnosti s některým ze zaměstnanců úřadu, který musí oznamovatele před videokonferenční jednotku dovést. POL POINT v Lánech je umístěn v přízemí tohoto úřadu. Již zvenku budovy je osoba informována o jeho umístění v této budově, a to velkým plakátem v okně a taktéž na vchodových dveřích.

4.2.2 Fotografická dokumentace videokonferenční místnosti Policie ČR

Kancelář v Praze, na Krajském ředitelství policie Středočeského kraje, odkud jsou POL POINTy na dálku ovládány. Nachází se na adrese Na Baních 1304, 156 00 Zbraslav, na Oddělení příjmu trestních oznámení.

Závěr

Pro diplomovou práci bylo zvoleno téma týkající se nových postupů a prostředků výslechu. Cílem práce bylo zanalyzovat a charakterizovat moderní postupy a prostředky výslechu, se zaměřením zejména na jeden z nich – POL POINT, a zhodnotit jeho přínos pro kriminalistickou praxi. Dílčím cílem bylo vyhodnotit, zda tento nový prostředek může v budoucnu kompletně nahradit osobní kontakt mezi příslušníkem Policie ČR a vyslýchaným. K naplnění stanovených cílů byla aplikována řada výzkumných metod a technik. Příkladem lze uvést metodu srovnávání, analytického myšlení, syntézy, popisnou či k provedení praktické části techniku řízeného rozhovoru, šetření v terénu a fotografické dokumentace.

Práce se skládá ze čtyř logicky na sebe navazujících kapitol – třech teoretických a jedné praktické. V rámci prvních třech kapitol byly shrnuty teoretické poznatky čerpané ze spolehlivých odborných literárních a jiných pramenů. První kapitola obsahuje právní úpravu výslechu včetně limitů jeho provádění. Právní úprava výslechu je upravena poměrně povrchově a lze říci, že ponechává prostor pro doporučení ze strany kriminalistiky (zejména z hlediska jeho taktického provedení). Druhá kapitola shrnuje výslech a jeho náležitosti. Poskytuje současně i návrhy na jeho zefektivnění či komparace se zahraničními výslechovými metodami. Poslední teoretická kapitola se zaměřuje na tři moderní možnosti, které lze pro výslech užít. Konkrétně jde o využití videokonferenčních zařízení, zařízení POL POINT či realizace výslechu ve speciální výslechové místnosti.

Praktická část se poté primárně soustředí na zařízení POL POINT. Jak již bylo řečeno, jedná se na poli výslechů o nejnovější způsob podání oznámení/provedení výslechu. Kontaktní místa POL POINT jsou v České republice novinkou zavedenou od roku 2020. Lidé do té doby neměli možnost přijít na kontaktní místo Policie ČR a tam ohlásit trestný čin, případně přestupek, bez toho, aniž by měli možnost se vyhnout osobnímu kontaktu s policistou. Nyní se mohou dostavit na POL POINT, a jestliže mají policisté volnou videokonferenční jednotku, mohou být vyslechnuti na dálku. Na podobném principu funguje i tzv. Softwarový klient, kdy

osoba může být vyslechnuta/ může podat oznámení na dálku s tím rozdílem, že nemusí nikam chodit a úkon se provede z jejího osobního zařízení.

Byly uskutečněny dva řízené rozhovory s kvalifikovanými příslušníky Policie České republiky. Oba dotazovaní působí na Oddělení příjmu trestních oznámení, tzn. oddělení, které má POL POINTy na starosti. Na základě provedených rozhovorů lze usoudit, že zařízení POL POINT má řadu předností a rozhodně je přínosem pro kriminalistickou praxi. Osoba při podávání oznámení vůbec nemusí přijít do osobního kontaktu s příslušníkem Policie ČR, a co více, nemusí ani opustit teplo svého domova. Neméně důležitou výhodou na straně Policie je skutečnost, že tento způsob uvolňuje pracovní síly, což je významnou předností při současném nedostatku příslušníků Policie ČR na některých odděleních. Nicméně oba respondenti se shodli, že tento způsob nikdy nemůže kompletně nahradit osobní setkání. Důvodem je, že stále existují případy, které se musí řešit osobně. Příkladem mohou být ty, které zasahují do intimní oblasti vyslýchaného.

O jejich prospěšnosti vypovídá i fakt, že se plánuje zavádění POL POINTů do dalších krajů – v současné době se nacházejí převážně na území Středočeského kraje, ale nalezneme je i v kraji Plzeňském, Karlovarském a Jihomoravském. Jejich rozmístění je součástí podkapitoly 3.2.1 Seznam dostupných POL POINT zařízení včetně rozlišení, o jaký druh zařízení se jedná.

Rozhovory jsou doplněny o fotografickou dokumentaci vybraných pěti POL POINTů. Výběr byl proveden na základě jejich základního rozlišení (poloobslužný na úřadě a bezobslužný v budově policejního oddělení) a poté byly vybrány ty, které jsou něčím specifické – první vybudovaný POL POINT, POL POINTy s neobvyklým umístěním (v OC či ve speciálně upraveném kontejneru). Všechny zmíněné POL POINTy bylo autorkou osobně navštíveny a zdokumentovány.

Závěrem lze říci, že autorka věří, že tato diplomová práce a poznatky v ní obsažené mohou sloužit kriminalistické praxi jako přehledné shrnutí problematiky novodobých postupů a prostředků využívaných při výsleších. Text této práce může případně být i náhledem pro zvědavé jedince, kteří mají zájem o to, proniknout více do oblasti výslechu, z pohledu jeho posunu a současných možností jeho provádění.

Seznam zkratek

ETŘ = Evidence trestního řízení

LZPS = Ústavní zákon č. 2/1993 Sb., *Listina základních práv a svobod*, ve znění ústavního zákona č. 162/1998 Sb.

OČTŘ = Orgány činné v trestním řízení

OOP = Obvodní oddělení Policie ČR

OPTO = Oddělení příjmu trestních oznámení

OSPOD = Orgán sociálně-právní ochrany dětí

SVM = Speciální výslechová místnost

TrŘ = Zákon č. 141/1961 Sb., *o trestním řízení soudním (trestní řád)*, v posledním znění

Ústava = Ústavní zákon č. 1/1993 Sb., *Ústava České republiky*, v posledním znění

VZ = videokonferenční zařízení

Seznam tabulek

Tab. č. 1 – Seznam dostupných POL POINTů na území ČR

Seznam zdrojů

BAČÍKOVÁ, Iveta a kolektiv. *Výsluch v kriminalistické teorii a v praxi*. Bratislava: Akadémia Policajného zboru v Bratislave, 2013, 232 s. ISBN 978-80-8054-565-9.

BECKER, Ronald F. *Criminal investigation*. 3rd ed. The United States of America: Sudbury, Mass.: Jones and Bartlett Publishers, 2009, 581 s. ISBN 978-0-7637-5522-5.

CEJP, Martin. *Kriminologický výzkum: praktická příručka*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2018, 175 s. Pro praxi. ISBN 978-80-7380-743-6.

ČÁP, Jan. *Prohlídky – kriminalisticko-taktický pohled*. Praha: Policejní akademie ČR v Praze, 2022, 111 s. ISBN 978-80-7251-545-5.

ČÍRTKOVÁ, Ludmila. *Forenzní psychologie*. 3. uprav. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2013, 445 s. ISBN 978-80-7380-461-9.

CHMELÍK, Jan a kolektiv. *Rukověť kriminalistiky*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2005, 532 s. ISBN 80-86898-36-9.

INBAU, Fred E., John E. REID, Joseph P. BUCKLEY a Brian C. JAYNE. *Criminal interrogation and confessions*, 5th ed. Burlington, MA: Jones & Bartlett Learning, 2013, 472 s. ISBN 978-0-7637-9936-6.

KONRÁD, Zdeněk, Miroslav NĚMEC a František NOVOTNÝ. *Vybrané otázky teorie a praxe výslechu*. 1. vyd. Praha: Policejní akademie ČR v Praze, 2008, 95 s. ISBN 978-80-7251-294-2.

KONRÁD, Zdeněk, Viktor PORADA, Jiří STRAUS a Jaroslav SUCHÁNEK. *Kriminalistika: Kriminalistická taktika a metodiky vyšetřování*. 2. rozš. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2021, 417 s. ISBN 978-80-7380-859-4.

KUČERA, Václav a kol. *Metodika výslechu prostřednictvím videokonferenčního zařízení v trestním řízení*. 2. vyd. Policie České republiky – Úřad služby kriminální policie a vyšetřování, 2017, 67 s., 12 stran příloh

KUČERA, Zdeněk, Magdalena PFEIFFER, Monika PAUKNEROVÁ a Petr VYBÍRAL. *Mezinárodní právo soukromé*. 9. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2022, 447 s. ISBN 9788073808891.,

METEŇKO, Jozef. *Kriminalistická taktika*. Bratislava: Akadémia Policajného zboru v Bratislave, 2012, 266 s. ISBN 978-80-8054-553-6.

MYNAŘÍKOVÁ, Lenka. *Psychologie lži*. Praha: Grada Publishing, 2015, 200 s. Psyché (Grada). ISBN 978-80-247-5472-7.

NĚMEC, Miroslav. *Kriminalistická taktika pro policisty a studenty Policejní akademie České republiky*. Plzeň: Abook, 2017, 548 s. ISBN 978-80-906974-0-9.

NĚMEC, Miroslav. Speciální výslechová místnost, její vybavení a význam v boji proti zločinu. In: *Policejní akademie České republiky*. Praha: Policejní akademie České republiky, 1999. ISBN 80-7251-004-5.

PORADA, Viktor a kol. *Kriminalistika: technické, forenzní a kybernetické aspekty*. 2. aktual. a rozš. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2019, 1205 s. ISBN 978-80-7380-741-2.

PORADA, Viktor, Jiří STRAUS a kol. *Kriminalistika: (výzkum, pokroky, perspektivy)*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2013, 699 s. ISBN 978-80-7380-477-0.

PROCHÁZKOVÁ, Kateřina. *Výslech dětí a dalších zranitelných osob*. Praha, 2022. Bakalářská práce. Policejní akademie České republiky v Praze, Fakulta bezpečnostně právní. Vedoucí práce Plk. v. v. PhDr. Jan Čáp Ph.D.

PROTIVINSKÝ, Miroslav a Vladimír PRERAD. *Taktika výslechu obviněného a svědka v přípravném řízení*. 1. vyd. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1978, 146 s.

STRAUS, Jiří, Miroslav NĚMEC a kol. *Teorie a metodologie kriminalistiky*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2009, 503 s. ISBN 978-80-7380-214-1.

Právní předpisy

Ústavní zákon č. 1/1993 Sb., *Ústava České republiky*, v posledním znění

Ústavní zákon č. 2/1993 Sb., *Listina základních práv a svobod*, ve znění ústavního zákona č. 162/1998 Sb.

Sdělení federálního ministerstva zahraničních věcí č. 209/1992 Sb., *o sjednání Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod a Protokolů na tuto Úmluvu navazujících* v posledním znění

Zákon č. 141/1961 Sb., *o trestním řízení soudním (trestní řád)*, v posledním znění

Zákon č. 273/2008 Sb., *o Policii České republiky* v posledním znění

Zákon č. 91/2012 Sb., *o mezinárodním právu soukromém* v posledním znění

Nařízení Evropského parlamentu a Rady 2020/1783 ze dne 25. 11. 2020 *o spolupráci soudů členských států při dokazování v občanských a obchodních věcech (dokazování) (přepracované znění)*

Vyhláška ministra zahraničních věcí č. 129/1976 Sb., *o Úmluvě o provádění důkazů v cizině ve věcech občanských a obchodních*

Zákon č. 104/2013 Sb., *o mezinárodní justiční spolupráci ve věcech trestních* v posledním znění

Sdělení č. 550/1992 Sb., sdělení federálního ministerstva zahraničních věcí *o sjednání Evropské úmluvy o vzájemné pomoci ve věcech trestních*

Sdělení č. 55/2006 Sb. m. s., sdělení ministerstva zahraničních věcí o přístupu České republiky k *Úmluvě o vzájemné pomoci v trestních věcech mezi členskými státy Evropské unie, vypracované Radou na základě článku 34 Smlouvy o Evropské unii*

Elektronické zdroje

GEISELMAN, Edward R., Ronald R. FISHER, David P. MACKINNON a Heidi L. HOLLAND. Enhancement of Eyewitness Memory with the Cognitive

Interview. *The American Journal of Psychology* [online]. 1986, 99(3), s. 385-401 [cit. 2023-08-18]. Dostupné z: <https://www.jstor.org/stable/1422492>

JUDr. JANOŠEK, Vladimír. Účast obviněného na hlavním líčení prostřednictvím videokonference. *Butiková advokátní kancelář se specializací na trestní právo* [online]. [cit. 2023-10-01]. Dostupné z: <https://www.akjanosek.cz/2021/08/02/ucast-obvineneho-na-hlavnim-liceni-prostrednictvim-videokonference/>

POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY – KŘP STŘEDOČESKÉHO KRAJE. POL POINT – kontaktní místo policie. *Policie České republiky* [online]. [cit. 2023-09-20]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/stredocesky-kraj-pol-point-kontakt-ni-misto-policie.aspx>

POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY – KŘP STŘEDOČESKÉHO KRAJE. POL POINTy bodovaly!. *Policie České republiky* [online]. [cit. 2023-10-19]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/pol-pointy-bodovaly.aspx>

Rejstřík pojmů: Kognice. *NZIP: Národní zdravotnický informační portál* [online]. Praha [cit. 2023-08-18]. Dostupné z: <https://www.nzip.cz/rejstrikovy-pojem/300>

SMITH, Steven M., Veronika STINSON a Marc W. PATRY. Using the “Mr. Big” technique to elicit confessions: Successful innovation or dangerous development in the Canadian legal system? *Psychology, Public Policy, and Law* [online]. 2009, 15(3), s. 168-193 [cit. 2023-09-18]. Dostupné z: <https://doi.org/10.1037/a0016962>

SNOOK, Brent, Todd BARRON, Laura FALLON, et al. Urgent issues and prospects in reforming interrogation practices in the United States and Canada. *Legal and Criminological Psychology* [online]. 2021, 26(1), 24 p. [cit. 2023-10-01]. ISSN 1355-3259. Dostupné z: [https://saulkassin.org/files/Snook%20et%20al.%20\(2020\)%20-%20Urgent%20Issues.pdf](https://saulkassin.org/files/Snook%20et%20al.%20(2020)%20-%20Urgent%20Issues.pdf)

Speciální výslechové místnosti. *Prevence se musí vyplatit: Dobrá praxe* [online]. [cit. 2023-11-13]. Dostupné z: <https://prevencekriminality.cz/dobra-praxe/specialni-vyslechove-mistnosti/>

Specifické programy prevence kriminality. *Ministerstvo vnitra České republiky* [online]. 2020 [cit. 2023-11-24]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/migrace/docDetail.aspx?docid=21667816&docType=ART&chnum=6>

SRNKOVÁ, Petra. Detektor lži - 30 let slouží české policii. *Policie České republiky* [online]. 2011 [cit. 2023-09-18]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/detektor-lzi-30-let-slouzi-ceske-policii.aspx>

SUCHÁNKOVÁ, Vlasta. POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY – KŘP STŘEDOČESKÉHO KRAJE. *Policejní Pol Point najdou občané i v Bondy centru Mladá Boleslav* [online]. 2023 [cit. 2024-02-04]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/policejni-pol-point-najdou-obcane-i-v-bondy-centru-mlada-boleslav.aspx>

SUCHÁNKOVÁ, Vlasta. ODDĚLENÍ TISKU A PREVENCE, KŘP STŘEDOČESKÉHO KRAJE. POL POINTy se osvědčily, bude spuštěn rutinní provoz. *Bezpečná PRAHA ZÁPAD: děláme naše domovy bezpečnými* [online]. 2021 [cit. 2023-10-01]. Dostupné z: <https://bezpecnuprahazapad.cz/pol-pointy-se-osvedcily-bude-spusten-rutinni-provoz/>

Zavedení videokonferencí v resortu justice. *Ministerstvo financí České republiky* [online]. 2020 [cit. 2023-10-25]. Dostupné z: <https://www.eeagrants.cz/cs/priklady-dobre-praxe/2020/zavedeni-videokonferenci-v-resortu-justi-3018>

Přílohy

Otázky k řízenému rozhovoru

- 1) Jak dlouho pracujete u Policie ČR? Na jakém oddělení aktuálně pracujete, a jaká je Vaše úloha ve vztahu k POL POINTu?
- 2) Jak dlouho s POL POINTy na svém pracovišti pracujete?
- 3) Mohl/mohla byste prosím shrnout základní účel a princip fungování zařízení POL POINT?
- 4) Jaký je nejvyužívanější způsob komunikace ze tří dostupných?
- 5) Jak probíhá zaškolení policisty k práci s videokonferenčními zařízeními?
- 6) Změnilo/zefektivnilo se využívání POL POINTu od prvních let užívání do současnosti?
- 7) Jaké má podle Vašeho názoru výhody/nevýhody kontakt s oznamovatelem na dálku oproti osobnímu setkání? Má POL POINT nějaké další výhody/nevýhody?
- 8) Může podle Vás postupně POL POINT nahradit osobní kontakt oznamovatele s policistou?
- 9) S jakým problémem se v souvislosti s POL POINTem nejčastěji setkáváte? Dochází někdy k technickým problémům?
- 10) Jaká věková skupina nejčastěji využívá této možnosti podání oznámení?
- 11) Jaké skutky jsou nejčastěji ohlašovány?
- 12) Jaký je průměrný počet oznámení za měsíc/den?
- 13) Jak rychle je zajištěn tlumočnický v případě oznamovatele cizince/neslyšící osoby?
- 14) Dochází k zneužívání této možnosti podání oznámení?
- 15) Uvažuje se v současné době o zřizování dalších? Případně do jakého kraje?
- 16) Jaké jsou následné procesní a kriminalistické postupy po přijetí oznámení, případně provedení výslechu.

SEZNAM DOSTUPNÝCH POLPOINTŮ

aktualizováno den 04.02.2024

		Polpointy	Poznámka
STŘEDOČESKÝ KRAJ (30)			
ÚO BENEŠOV	1.	Čechtice	bezobslužný, v objektu PČR
	2.	Týnec nad Sázavou	bezobslužný, v objektu PČR
	3.	Sázava	bezobslužný, v objektu PČR
	4.	Sedlec Prčice	poloobslužný, v objektu MěÚ
	5.	Pyšely	poloobslužný, v objektu MěÚ
ÚO BEROUN	6.	Karlštejn	bezobslužný, v objektu PČR
	7.	Králův Dvůr	bezobslužný, v objektu PČR
	8.	Zdice	bezobslužný, v objektu PČR
ÚO NYMBURK	9.	Lysá nad Labem	bezobslužný, v objektu MP
	10.	Sadská	bezobslužný, v objektu PČR
	11.	Křinec	bezobslužný – mobilní, v objektu PČR
	12.	Přerov nad Labem	poloobslužný, v objektu MěÚ
ÚO KUTNÁ HORA	13.	Zruč nad Sázavou	bezobslužný, v objektu PČR
ÚO MĚLNÍK	14.	Kostelec nad Labem	bezobslužný, v objektu PČR
	15.	Horní Počaply	bezobslužný, v objektu PČR

ÚO PŘÍBRAM	16.	Rožmitál pod Třemšínem	bezobslužný – mobilní, v objektu PČR
	17.	Krásná Hora nad Vltavou	poloobslužný, v objektu MěÚ
	18.	Kamýk nad Vltavou	poloobslužný, v objektu ObÚ
ÚO KOLÍN	19.	Týnec nad Labem	bezobslužný, v objektu PČR
	20.	Kostelec nad Černými lesy	bezobslužný, v objektu PČR
ÚO MLADÁ BOLESLAV	21.	Dobrovice	bezobslužný, v objektu PČR
	22.	BondyCentrum	bezobslužný, v objektu obchodního nákupního domu
ÚO RAKOVNÍK	23.	Hořesedly	bezobslužný, v objektu PČR
	24.	Státní hrad Křivoklát	poloobslužný, v objektu hradu
	25.	Lány	poloobslužný, v objektu ObÚ
ÚO Kladno	26.	Velvary	poloobslužný, v objektu MP
	27.	Stochov	poloobslužný, v objektu MěÚ
	28.	Slaný	poloobslužný, v objektu MP
ÚO PVZ	29.	Rudná	poloobslužný, v objektu MěÚ
	30.	Roztoky	bezobslužný, v objektu MP
PLZEŇSKÝ KRAJ (5)	31.	Město Touškov	bezobslužný, poblíž MěÚ
	32.	Zbiroh	bezobslužný, v objektu PČR

	33.	Folmava	bezobslužný, v objektu PČR
	34.	Planá	bezobslužný, v objektu PČR
	35.	Starý Plzenec	bezobslužný
KARLOVARSKÝ KRAJ (1)	36.	Lázně Kynžvart	bezobslužný, v objektu MěÚ
JIHOMORAVSKÝ KRAJ (1)	37.	Lednice	bezobslužný, v objektu MěÚ

MOBILNÍ POLPOINT (1)	Převozný Polpoint na akce (např. „Votvírák“)
---------------------------------	---

KYBER – Videokonferenční jednotky, které se nacházejí přímo na OOP

1.	OOP Kladno – Kročehlavy
2.	OOP Kladno – město
3.	OOP Libčice
4.	OOP Milovice
5.	OOP Mladá Boleslav
6.	OOP Městec Králové
7.	OOP Poděbrady

Celkový součet všech výše uvedených videokonferenčních jednotek je 45.